

(Overgenomen uit Havana, weekblad van de Hogeschool van Amsterdam, 20/2/97)

De beste pizzeria van Amsterdam

Jaap Tanja

Voor één keer ga ik op deze plek onbeschaamd reclame maken. En wel omer zelf beter van te worden (ik zeg heter maar even keurig bij). Het zit namelijk zo. Al een paar jaar ben ik lid van een vrolijke en en-

thousiaste schaakclub - die luistert naar de mooie naam Caissa - en verdiep ik mij in een zaaltje in de Pijp iedere dinsdagavond opnieuw in het veld-, bos- en heide-gambiet op de vierenzestig velden. Niets bijzonders, wel erg leuk. Vorig jaar heb ik echter op een onbewaakt moment toegestemd om penningmeester van de club te worden. Sindsdien beperken mijn problemen zich niet tot bord, klok, stukken en tegenstander, maar stapelen zij zich op. Nu moet ik ook de kasboeken van de club kloppend houden, de leden die hun contributie nog niet betaald hebben achter hun broek zitten, en de schamele eindjes van de club aan elkaar knopen, etc. Als een moderne Scrooge moet ik tegenwoordig op de club door het leven. Om mijn financiële zorgen evenwel wat lichter te maken hebben een paar slimme clubleden onlangs een kleine extra geldbron aangeboord, namelijk in en bij Italiaans specialiteiten restaurant Da Piero in de Van Woustraat (onthoud die naam!). Da Piero is zo'n beetje de stam-pizzeria van een subgroep Caissa-getrouwen: iedere dinsdagavond

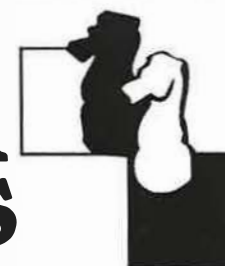
voor aanvang van de interne competitie verorberen zij daar een ovenheerlijke pizza. De eigenaar van dit restaurant is ons schakers goed gezind en bleek bereid om tegen bescheiden betaling te adverteren in ons clubblad. Kortom, een heuse sponsor!

Mijn plan nu is simpel: als nu de hele populatie van de Hogeschool van Amsterdam de komende weken of maanden eens een keer-tje lekker gaat eten bij Da Piero... En als iedereen bij het betalen even meldt dat hij of zij van de schaakclub Caissa komt, of door de schaakclub gestuurd is... Dan denkt de eigenaar van Da Piero natuurlijk dat hij een goudmijn heeft aangeboord met zijn sponsor-schap. Die man krijgt - terecht! - dollartekens in zijn ogen. Het is voor alle Havana-lezers een zeer kleine moeite en niet eens een opgave: je kunt namelijk uiterst smakelijke pizza's en dito bordjes pasta eten bij Da Piero! Hoe meer ik er over nadenk, hoe meer ik zie dat het mes aan vele kanten snijdt. Wij, dat wil zeggen schaakclub Caissa, hebben voor jaren een kapitaalkrachtige sponsor, Da Piero kan lekker meer pizza's bakken, de hele Hogeschool van Amsterdam eet een keer heerlijk het buikje rond en ik heb minder financiële zorgen als penningmeester van Caissa. Bovendien kan ik me dan eindelijk weereens concentreren op de dubbele Muzio of de Siciliaanse draak en werken aan mijn elo-rating - want daar gaat het allemaal om (en dat is hard nodig). Iedereen gelukkig en tevreden, wat wil een mens nog meer...

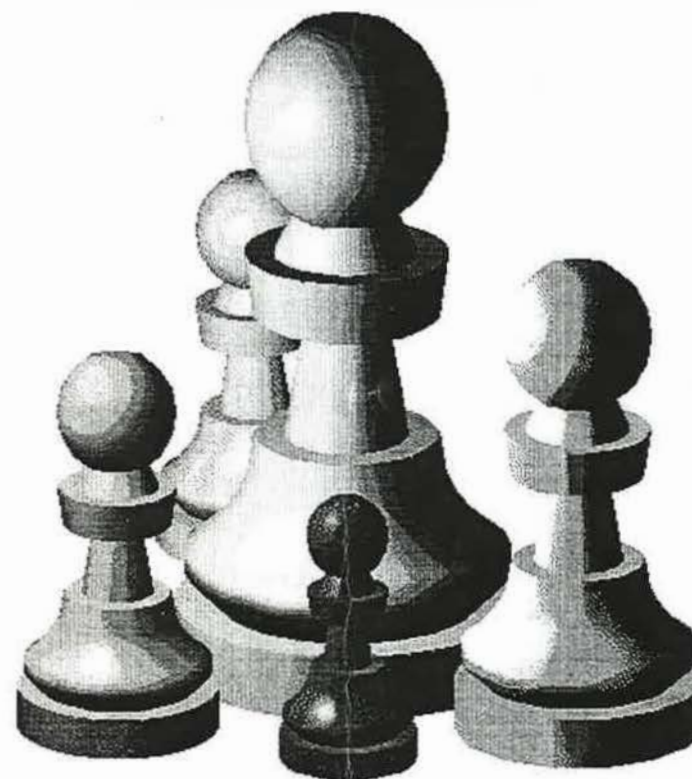
Voor ik het vergeet: Da Piero is niet minder dan zeven dagen in de week open, telt 46 zitplaatsen en je kunt er terecht van 17.00 uur tot 22.30 uur. Da Piero is gevestigd in de Van Woustraat op nummer 69. Telefoon: 664 74 29. Reserveren binnenkort verplicht. Da Piero, onthoud die naam!

CAISSA NIEUWS

359

maart 1997

Inhoud

Caissanieuws en Internet	4
Hè, hè	5
Zou het nog lukken?	8
Caissa II gaat op haar bek	13
Waarom ik niet tegen vrouwen kan schaken	15
C3 promotie of niet	18
Stelletje ouwe lullen!	19
Geestkracht	20
Het zesde uit de startblokken	23
Caissa 7 tegen Dos 5	24
Het Achtste	26
Da Piero's schaakprobleem	27
Keizer versus TPR	28
Prof. Van Hulst doceert	30
Het middenrif	32
Commentaar op de stand	39
De beste pizzeria van Amsterdam	40

CAISSA NIEUWS 360

zal 27 mei a.s.
verschijnen

Sluiting kopij 20 mei

U kunt kopij (bij voorkeur in WP-formaat) inleveren op de clubavond, of opsturen naar:
John Konst
Burg. Tellegenstraat 3 II
1073 KA Amsterdam Tel.: 020 6768702

E-Mailadres: john.konst@pi.net

Colofon

Caissanieuws is het clubblad van de schaakvereniging Caissa, anno 1-5-1951.
Caissanieuws verschijnt ± tien maal per jaar.

Clublokaal: Oranjehuis
Van Ostadestraat 153 Amsterdam
Tel.: 020 679 55 59
Clubavond: dinsdag

Voorzitter:

Frans Oranje
Oude Zijds Voorburgwal 109 C
1012 EM Amsterdam
Tel.: 020 627 70 17

Wedstrijdleider interne:

Pieter Allaart
Uilenstede 17-7
1183 AA Amstelveen
Tel.: 020 645 62 35

Wedstrijdleider externe:

Jop Dekker
Oude Zijds Voorburgwal 268 E
1012 GL Amsterdam
Tel.: 020 620 42 22

Secretaris:

Jaap Spreeuw
Solostraat 43
1095 GV Amsterdam
Tel.: 020 663 90 94

Penningmeester:

Jaap Tanja
Bankastraat 24 hs
1094 EE Amsterdam
Tel.: 020 692 91 26

postgiro: 460 28 82 tnv SV Caissa Amsterdam

Materiaalbeheer:

Mirjam Klijnkramer
Holendrechtstraat 19 a
1078 TN Amsterdam
Tel.: 020 679 45 65

Redactie:

John Konst
Recactiemedewerker:
Stefan Steemers

Internet:

<http://home.pi.net/~konjohn/>

Agenda

dinsdag 25 maart

ronde 27
Caissa 4 - DCG 3

zaterdag 30 maart

SGA Paastoernooi
(Verheijhal)
info: 697 27 90

dinsdag 1 april

ronde 28

zaterdag 5 april

Caissa 1 - Fischer Z
Caissa 2 - O en O Kampen

dinsdag 8 april

ronde 29
Caissa 5 - Euwe 6

donderdag 10 april

Euwe 3 - Caissa 3

maandag 14 april

Grasmat 6 - Caissa 8

dinsdag 15 april

1ste ronde snelschaak

dinsdag 22 april

2de ronde snelschaak

donderdag 24 april

Es80 2 - Caissa 6

zaterdag 26 april

Lewenborg - Caissa 1
Vas/ASC - Caissa 2

dinsdag 29 april

ronde 30

dinsdag 6 mei

ronde 31

dinsdag 13 mei

ronde 32
Caissa 7 - Vas/ASC 4

donderdag 15 mei

Fischer Z 2 - Caissa 4

dinsdag 20 mei

1ste ronde zomercompetitie
sluitingsdatum kopij Caissanieuws 360

Redactioneel

Zaterdagmiddag 2 uur: Caissanieuws is zo goed als klaar. Maar dan belt Jeroen Hoogenboom me op en ik besef onmiddellijk dat dat slecht nieuws betekent. En jawel hoor, Jeroen kondigt aan dat door omstandigheden het door hem beloofde artikel pas de volgende dag gereed zal zijn. Ok, we spreken de ruimte af die hij denkt nodig te hebben voor zijn artikel.

Zondagmorgen 9 uur: Het ziet het ernaar uit dat het verslag van Jeroen niet geplaatst kan worden omdat het meer is geworden dan hij aanvankelijk dacht(?).

Maandagochtend 3 uur: met Konst en Vliegwerk is Het Verslag er dan toch nog gekomen en zeer de moeite waard om te lezen (zie pag. 21).

Afgelopen donderdag is het SGA open-veteranentoernooi van start gegaan. Aan degenen die hieraan meedoen wil ik vragen om hierover eens een artikeltje te schrijven voor Caissanieuws.

Op dinsdag 15 en 22 april wordt weer het snelschaak kampioenschap van de club gehouden.

John Konst

Caissanieuws en Internet

John Könst

Onderstaande tekst staat op de Internetpagina van Caissanieuws. Indien u niet wenst dat uw artikel op Internet verschijnt laat mij dat dan even weten.

Bladen van schaakverenigingen kunnen artikelen (of delen daarvan) -als deze voor hun interessant blijken te zijn- uit Caissa-nieuws overnemen zonder toestemming van de auteur. Men moet echter wel de auteur en de bron (nummer en datum van Caissa-nieuws) vermelden. Een exemplaar van het blad, waarin het artikel is opgenomen moet worden opgestuurd naar de redactie van Caissanieuws.

De professionele bladen moeten voor het publiceren van artikelen (of delen daarvan) toestemming aan de auteur vragen via het e-mailadres van CaissaNieuws. Daarbij kan eventueel een geldelijke vergoeding voor publicatie worden gevraagd.

MUTATIES SV CAISSA

Jaap Spreeuw

Hartelijk welkom worden geheten:

Corneel Simoons
Reitze Brouwer

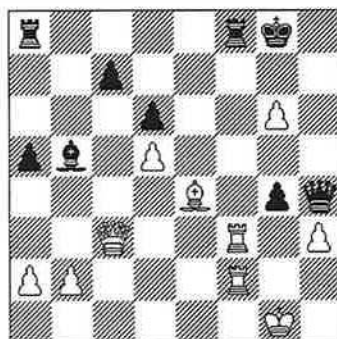
Van de lijst gevoerd zijn:

Jouke Algra, T. Marionaux, Bonno Pel

Totaal aantal leden: 116.

Rectificatie

In het vorige Caissanieuws stond bij het artikel van Kees Sterrenburg (pag. 33) een fout diagram. Hierbij het juiste diagram.

Sterrenburg - Mohr. Zwarts laatste zet was h5x g4. Hetgeen niet zo'n beste is want na 31. Tf3- f7 Dh4- h6. 32.Tf7-h7, Tf8 x f2 konden de stukken weer in de doos wegens mat op de volgende zet.

Bezoekers Homepage Caissa op Internet per 22 /3/97

1. Nederland	1300	87.7 %
2. VS Commercieel (.com)	47	3.17 %
3. Verenigd Koninkrijk	27	1.82 %
4. België	8	0.54 %
5. Costa Rica	7	0.47 %
6. Netwerk	7	0.47 %
7. Mexico	6	0.40 %
8. VS Onderwijs (.edu)	5	0.33 %
9. Zweden	4	0.27 %
10. Canada	2	0.13 %
11. Frankrijk	2	0.13 %
12. Duitsland	2	0.13 %
13. IJsland	1	0.06 %
14. Spanje	1	0.06 %
15. Zuid-Korea	1	0.06 %
16. Uruguay	1	0.06 %
17. Japan	1	0.06 %
18. Italië	1	0.06 %
Onbekend	58	3.91 %

HET EERSTE

Caissa 1 - Amstelveen 2: 5-3 15-02-97

1. Aran Köhler	0-1	R Bertholee
2. Jaap Spreeuw	1-0	J Helsloot
3. Hajo Jolles	rem	M Solleveld
4. Gerard Rill	0-1	P Theulings
5. Hans de Vilder	1-0	E dKleuver
6. Michaël Wunnink	1-0	M Bottema
7. Niek Narings	rem	A Rebel
8. Elwin Osterwald	1-0	W Kortis

Hè, hè.

Errit Petersma

Hans de Vilder - 'Ik doe er alles aan om het de teamleider naar de zin te maken' - stapt zaterdag 15 februari 1997 al om 12.25 uur de hal van het Oranjehuis binnen, glimlachend, kordaat. Wat een speler. Zo'n man behoort te winnen.

U raadt nooit wie er enkele minuten later binnen drementelt. Inderdaad: Micha Leuw. Hij is op weg naar de Albert Cuyp om yoghurt en cd's te kopen. Argeloos verklapt hij dat hij even komt kijken of er op zo'n KNSB-zaterdag omstreeks half één al mensen aanwezig zijn.

Er lijkt in het leven van een volwassen persoon een moment aan te zijn gebroken waarop je denkt alles zo'n beetje door te hebben. Je hebt het sterke vermoeden alles te begrijpen. Verrassingen lijken uitgesloten. Het is allemaal zoals je het denkt te zien. Wat is het dan heerlijk je toch nog te kunnen verbazen.

Het speelokaal is door IJf, Robert Kikkert en mij in orde gebracht. We zitten aan de wedstrijdleaderstafel koffie te drinken en te roken. Hé, daar arriveert een speler van Caissa 4, vrolijk, belangstellend. De jongeman heeft een kleine tien jaar voor Caissa 1

gespeeld, misschien zo'n veertig keer thuis, hier, in deze ruimte. Af en toe kwam hij te laat, maar dat vonden we nooit erg. Als hij er maar was, met zijn halfje melk en zonder pen. Jarenlang liep hij naar zijn bordje, trapte zijn schoeisel uit, vouwde één been onder zijn achterste en ging zitten. Zou hij er ooit aan hebben gedacht dat zijn bord daar dan al een uurtje op hem ligt te wachten, liefdevol van stukken voorzien? Zou hij ooit hebben beseft dat er geruime tijd voordat hij zijn eerste zetje doet al keihard is gewerkt om het hem naar de zin te maken? Ach, natuurlijk.

Aran Köhler is niet zo in goede doen, hetgeen zich op zijn bord helaas weerspiegelt. Zijn tegenstander blijkt warempel op de hoogte van Arans behandeling van de Van Geet. Is dat nou het gevolg van het feit dat ons clubblad op Internet staat? 1. Pc3, d5 2. e4, d4 3. Pe2, d3 4. cd3:, e5 5. Pf3, Pc6 6. d4, ed4: 7. Da4 (!), Lc5 8. b4, Lb4: 9. Ped4:, Pge7 10. Lb5, a5 11. a3, Ld6 12. e5, Lc5 13. Pc6:, bc6: 14. Lc6:, Ld7 15. Ld7:, Dd7: 16. Dd7:, Kd7: 17. d4, La7 18. a4, Pf5 19. La3, Pd4: 20. Pd4:, Ld4: 21. Td1 en zwart geeft op. Het is nog maar half drie.

Ruim een half uur later wordt de stand gelijk getrokken door Michaël Wunnink: zijn eerste overwinning voor Het Eerste, vlot, koelbloedig en beheerst, een partij uit één stuk, een lust voor het oog. Michaël heeft wit. Let op zijn e-pion. 1. d4, d5 2. c4, c6 3. Pf3, Pf6 4. Pc3, e6 5. Lg5, h6 6. Lf6:, Df6: 7. e3, Pd7 8. Ld3, dc4: 9. Lc4:, g6 10. 0-0, Lg7 11. Tc1, 0-0 12. De2, De7 13. Tfd1, b6 14. e4, Lb7 15. e5, c5 16. d5, ed5: 17. Ld5:, Tb8 18. e6, Ld5: 19. Pd5:, De6: 20. Pe7 (een duidelijke kwestie van Oeps), Kh7 21. De6:, fe6: 22. Td7:, Tf7 23. Tcd1, Lb2: 24. Ta7:, c4 25. Tdd7, Tbf8 26. Pc6, Td7: 27. Td7:, Kh8 28. Td8, Td8: 29. Pd8:, b5 30. Kf1, b4 31. Ke2, Lc3 32. Pe6:, b3 33. ab3:, cb3: 34. Pd2 en zwart geeft op.

Zo tegen vieren dreigt aan verscheidene

borden de grootste vijand: De Tijdnood. Bovendien mag er de hele dag niet worden gerookt. Zeven van de acht Amstelveners zijn niet-rokers. Hans: 'Ik rook in de hal nog één sigaretje, daarna blijf ik achter mijn bord.' Oké, hij heeft nog 25 minuten voor 25 zetten. Als ik hem later in de hal aantref, zegt hij dat hij naar het toilet is geweest. Hij weet nog niet dat ik hem altijd geloof.

Dat er vandaag met de staart iets bijzonders aan de hand is bewijst Elwin Osterwald door zijn tegenstander op de 25ste zet mat te zetten. 1. e4, d6 2. d4, g6 3. Pc3, Lg7 4. f4, c6 5. Le3, Db6 6. Dd2, Db2: 7. Tb1, Da3 8. Pf3, Da5 9. Ld3, Pf6 10. h3, Pbd7 11. 0-0, 0-0 12. e5, Pe8 13. Pg5, de5: 14. fe5:, Pb6 15. De1 Aha., f5 16. Ph7: 'Als hij neemt, ben ik na het schaakje van mijn dame Ld2 van plan. Als het goed is, kan het andere paard dan ook naar g5. Misschien loopt het wel mat.' Wat een zelfverzekerdheid, wat een gratie. En wat leuk dat het allemaal op het bord komt. 16. ..., Kh7: 17. Dh4, Kg8 18. Ld2, Pd5 19. Pe4, Dd8 20. Pg5, Pef6 21. ef6:, Tf6: 22. c4, Pc7 23. d5, e5 24. Lb4, Pa6 25. Dh7 mat. Dat mooiste drieletterwoordje van onze taal staat ook op Elwins notatieformulier. De schat.

Ik kan mij zo gauw niet herinneren dat we ooit met 3-1 voor hebben gestaan. (Latere toevoegingen: 23 september 1995 werd het om 16.25 in Tilburg tegen De Stukkenjagers 3-1 voor ons; 16 december 1995 stonden we om 17.10 thuis zelfs met 4½-½ voor tegen Eindhoven.) Jaap Spreeuw zorgt dus voor 3-1. Het is klokke vijf. Ik tel zo langzamerhand wel vijftien bezoekers van onze thuisclub, onder wie de heel trouwe Caissianen. Dit keer geen namen, oké Sjoerd? Jaap heeft wit. 1. c4, e5 2. Pc3, Pf6 3. Pf3, Pc6 4. e3, Le7 5. a3, a5 6. Dc2, d6 Sjoerd en ik zitten naast elkaar achter de wedstrijdleaderstafel en zien hoe Jaap zijn zevende zet uitvoert. Ik laat Sjoerd de inmiddels beroemde alinea van Gerard Rill over het voor-, midden- en eind-

spel van de uitvoering van een zet van Jaap lezen. Wij kunnen er geen genoeg van krijgen en blijven tot en met Jaaps negende zet genieten. 7. b3, Lg4 8. Le2, Dd7 9. Lb2, h6 10. Pd5, Lf5 11. d3, Ld8 12. Pd2, Pe7 13. Pf6:, gf6: 14. e4, Lg4 15. f3, Le6 16. d4, Dc8 17. c5, Pg6 18. Pc4, Le7 19. Tc1, Lc4: 20. Dc4:, dc5: 21. dc5:, Pf4 22. Kf2, c6 23. Thd1, Pe6 24. b4, ab4: 25. ab4:, 0-0 26. Db3, b6 27. cb6: Db7 28. Lc4, Db6: 29. Kf1, Pd4 30. De3, Db4: Hier zo ongeveer vraagt Jaap of remise goed is. Omdat de stand op dat moment weer eens naar 4-4 riekt, antwoord ik ontkennend. 'Oh, dus ik zal moeten doorspelen, desnoods op winst.' 'Juist, Jaap.' Bovendien is zijn tegenstander in vreselijke tijdnood. 31. Ld4:, ed4: 32. Dh6:, Dd6 33. g3, Ta3 34. Dg6, Kh8 35. Dh6, Kg8 36. Dg6:, Kh8 37. Lf7:, f5 38. ef5:, c5 39. Le6 (1-0)

Wat een vreugde. We gaan misschien weer eens winnen. Een paar minuten daarna maakt Niek Narings remise (3½-1½) en wint Hans (4½-1½). Hè, hè, het is zover. Gerard verliest, opnieuw een beetje tragisch, en Hajo heeft zijn stelling remise. Binnen een kwartier is het 5-3. Het is kwart over vijf. Is het de vroegste overwinning aller tijden?

Het wachten is op het tweede. Asgrauw kijken we toe. Wat een drama. Robert zal daar elders in dit nummer ongetwijfeld het zijne van zeggen. Bij onze sponsor, De Piero, eten we met vijftien man, een kleine poging het record van 21 te breken (in Venedik op de Rozengracht, na de uitwedstrijd tegen Purmerend). Enkelen blijven later tot half vier des nachts in Gambiet.

Bovenstaande impressie heb ik op woensdag 19 februari gemaakt. (Latere toevoegingen niet meegerekend.) Het blad waarin deze tekst wordt afgedrukt verschijnt op dinsdag 25 maart, 17 dagen na de wedstrijd BSG 2 - Caissa 1, onze eerstvolgende uitwedstrijd, een match die we moeten winnen. Als u dit

leest, is die wedstrijd achter de rug. In april volgen dan de laatste twee wedstrijden van dit enerverende seizoen, tegen de nummers 1 en 2. Kampioen van onze afdeling zullen we zeer waarschijnlijk niet meer worden, maar beste tweede zit erin. Of droom ik?

E. Osterwald - W. Kortis

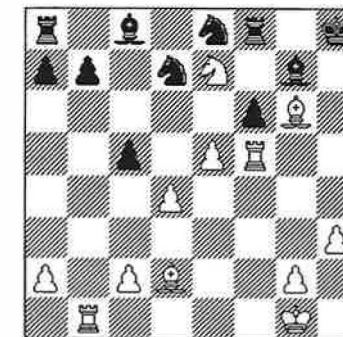
Caissa 1 - Amstelveen 2 (15 februari 1997)

Elwin Osterwald

1. e4, d6 2. d4, g6 3. Pc3, Lg7 4. f4, c6 5. Le3, Db6 6. Dd2, Db2: 7. Tb1, Da3 8. Pf3, Da5. Dit is niet direct nodig, maar wit kan wanneer hij wil Tb3 inlassen waarna de dame toch weg moet. 9. Ld3, Pf6?! Deze natuurlijk uitzijnde zet is fout. Het geeft wit alleen maar aanknopingspunten. Zwart kan beter 9. ..., e6 spelen met als idee 10. ..., Pe7 en 0-0. Wit heeft dan wel genoeg compensatie (slechte zwarte witveldige loper, meer ruimte ontwikkelingsvoorsprong en aanvalskansen op de koningsvleugel). 10. h3. Pg4 moet verhinderd worden, anders kan wit niet kort rokeren. 10. ..., Pbd7 11. 0-0, 0-0 12. e5, Pe8. 12. ..., Pd5 verliest wegens 13. Pd5:, Dd5: 14. c4, De6 15. Pg5, met damewinst. 13. Pg5, de: Deze zet ziet er een beetje raar uit, want het opent de f-lijn wat gunstig is voor wit. De alternatieven zijn ook niet bevredigend. Tijdens de partij heb ik na 13. ..., h6, 14. Pf7: overwogen, maar helaas is dat niet goed, bijvoorbeeld: 14. ... Kf7: 15. Lc4+, e6 of 15. e6+, Ke6: 16. Lg6:, Pdf6 en zwart kan dan naar d7 vluchten. Wit kan na 13. ..., h6 beter 14. Pe4 spelen op 14. ... c5 (14. ..., d5 15. Pg3, e6 16. Pd5:, Dd2: [16. ..., Dd5: 17. c4 met damewinst] 17. Pe7+, Kh8 18. Ld2: met een goed eindspel) 15. dc:, de: 16. f5, met zeer gevaarlijke aanval. 14. fe:, Pb6 Op 14. ..., h6 kan wit nu wel op f7 offeren dus 15. Pf7, Tf7: 16. Tf7:, Kf7: 17. Df2+, Kg8 18. fg6:, Pc7 19. Df7+, Kh8 20. Lh6:, met ondekbaar mat.

Na 14. ..., c5 wint wit heel mooi. 15. Pd5, Dd2: (15. ..., Dd8 is niet beter 16. e6, ±) 16. Pe7+:

Kh8 17. Ld2:, f6 (17. ..., f5 18. Lc4 ±) 18. Ph7:, Kh7: 19. Lg6+:, Kh8 20. Tf5

en wit wint het stuk met zeer groot voordeel terug. 15. De1, f5 Na15. ..., f6 gaat het nog sneller 16. Ph7:, Kh7: 17. Dh4+, Kg8 18. Lg6:, Tf7 19. Dh7+, Kf8 20. Lh6, met winnende aanval. 15. ..., h6 is beter dan op de 14de zet omdat 16. Pf7: niet kan (de zwarte witveldige loper doet nu mee met de verdediging) dus 16. Pe4, Lf5 17. Dh4, Kh7 (17. ..., h5 18. Tf5:, gf: 19. Pg5, f6 enige zet 20. Tb6!:, fg: 21. Lc4+, Tf7 22. Dh5:, ab: 23. Df3+:, Kh7 24. Dh5+, Lh6 25. Lg5, met winnend voordeel) en wit blijft een mooie aanvalstelling houden. 16. Ph7!: gemist door mijn tegenstander. Kh7: 17. Dh4+, Kg8 18. Ld2 De pointe van 16. Ph7:, Het paard komt bij de aanval. 18. ..., Pd5 19. Pe4, Dd8 19. ..., Dc7 is geen verbetering. 20. Pg5, Pef6 21. ef:, Tf6: (21. ..., Pf6: 22. Lc4+ +-) 22. c4, Pb6 23. Lf4 gevolgd door 24. Le5 +-. Het beste is waarschijnlijk de dame voor drie stukken te geven door 19. ..., fe: 20. La5:, ed: maar wit blijft beter staan want de zwarte stukken werken niet samen en hij heeft moeite met ontwikkelen. 20. Pg5, Pef6 21. ef:, Tf6: 22. c4, Pc7 23. d5, e5? Zeker niet de beste, maar het was al uit. De dreiging was 24. Lc3. 24. Lb4, Pa6 25. Dh7+ mat.

vBerkel/BSG 2 - Caïssa 1: 2½-5½ 08-03-97

1.	T dGijssel	0-1	Aran Köhler
2.	T dRuiter	0-1	Jaap Spreeuw
3.	C vdHeyden	1-0	Hajo Jolles
4.	T Slisser	1-0	Gerard Rill
5.	C Kooyman	0-1	Hans de Vilder
6.	H Ysbrandy	0-1	Michaël Wunnink
7.	W Vijvers	0-1	Niek Narings
8.	T vBerkel	rem	Elwin Osterwald

Zou het nog lukken?

Errit Petersma

Op de eerste verdieping van het Denksportcentrum in de Nieuwe Englaan te Bussum heeft de gastheer speciaal op mijn verzoek tussen onze borden 4 en 5 een wandelpaadje gemaakt. Desgevraagd antwoord ik hem dat ik van die tussenruimte veelvuldig gebruik zal maken en dat het zo leuk de scheiding geeft tussen de kop en de staart van Caïssa 1. De man kijkt op zijn horloge en glimlacht. Hij begrijpt er niets van.

Anderhalf uur daarvoor sta ik in de hal van het Centraal Station belachelijk vroeg een beetje om me heen te kijken. Hé, daar staat Roel van Duijn tegen een paal geleund. Ik begroet hem en vertel dat we naar Bussum gaan. Hij begrijpt niet wat ik met 'we' bedoel - dat is tot daaraan toe - en überhaupt niet waar het om gaat. Ik leg hem uit dat Bussum in het Gooi ligt en wat een KNSB-zaterdag is. 'Oh, wat leuk, jullie gaan schaken,' zo luidt zijn aandoenlijke reactie. Nadat hij naar het Stationsplein is gedrenteld, verschijnt Nico, de vriend van mijn dochter. Hij is op weg naar een open dag van de Universiteit van Amsterdam om eens nader kennis te maken met de filosofische faculteit. Ik wens hem sterkte. En kijk eens wie we daar hebben: Addy Lont, op weg naar Hilversum om daar in de Meesterklasse met Philidor Leeuwarden tegen HSG te spelen. Hij zal met ons meereizen,

wel aan een apart tafeltje, in wat vroeger het restauratierijtje werd genoemd.

En dan verschijnt Het Team, van Hans als eerste tot en met Niek als laatste, eenieder vóór het afgesproken tijdstip van 11.40 uur. Ik krijg ze wel onder de duim. Hoewel ik het vanmorgen wat ruim heb genomen, blijft gemopper uit. Het feit dat de trein om 11.54 vertrekt brengt Elwin op de grappige vraag of we niet een trein *later* hadden kunnen nemen. Als we in Weesp om onduidelijke redenen een kwartier moeten wachten tot de trein zich weer in beweging zet, glimlacht hij uit de verte.

In Bussum zijn we desalniettemin te vroeg, in sommiger ogen veel te vroeg. De mannen beseffen echter dat hun ploegleider dat heerlijk vindt: een babbeltje hier, een kopje koffie daar, kijken waar je kan roken. De heer Disselhoff, teamleider van Van Berkel/BSG 1, legt een en ander uit. Wat het resultaat van Glek, Barsov c.s. betreft is hij optimistisch gestemd en niet ten onrechte: zijn team zal met 7-3 van HWP uit Sas van Gent winnen. De playing captain van onze tegenstander denkt aanvankelijk met Caïssa 2 te maken te hebben. Tegen dat achttal hebben ze immers het vorige seizoen ook gespeeld (oktober 1995). Kijk, wanneer je je zo op een wedstrijd voorbereidt, dan zou je weleens kunnen verliezen.

Nadat ik mij aan de wedstrijdleaderstafel heb genesteld, komt Hajo zijn krakende stoel ruilen. Hij gromt binnensmonds dat zijn witte lopers te groot zijn. Inderdaad: irritant. Dat niet-roken blijft ook irriteren. De alternatieven zijn: beneden in een kil halletje of boven op een kleine overloop en in het toilet. Maar ik geef het toe: je rookt veel minder, misschien ook omdat ik in Amsterdam een rol *Mentos* heb gekocht.

13.45 uur Warempel: de oudeheer Van Eijbergen arriveert, bij ons Gambietelingen bekend om zijn jarenlange zondagmiddagse

bezoekjes aan de Bloemgracht. Objectief als hij is, zal hij zich in de loop van de middag meer en meer, met die genoeglijke knor, gaan verheugen over het resultaat van Caïssa 1. Ach, wie kent deze laatste der mohikanen niet: sigaar, cognac, berenmuts op het Hoogovens, vol mooie verhalen uit de oude doos. Nog niet zo lang geleden legde hij aan een clubje Caïssa-spelers uit waarom na 1. e4, e5 onverbiddelijk met 2. Dh5 diende te worden vervolgd. Je kan erom lachen, maar dat deden we toen niet.

15.15 uur Mirjam is uit Amsterdam komen fietsen om vooral Niek aan te moedigen en mij gezelschap te houden. Is er een grotere vorm van clubliefde denkbaar? Onderwijl laat Niek romantisch koffiehuischaak van zeer ijl niveau zien. Niet ten onrechte trekt de partij daarom belangstelling. 1. e4, c6 2. d4, d5 3. f3, de4: 4. fe4:, e5 5. Pf3, ed4: 6. Lc4, Lb4 7. c3, dc3: 8. Lf7:, Ke7 9. Db3, cb2: 10. Db4:, Kf7: 11. Lb2:, De7 12. Dd4, Pf6 13. 0-0, Te8 14. La3, Dc7 15. Dc4, Kg6 Zo ongeveer hier verklapt Mirjam dat Niek heeft beloofd zwarts koning in een matnet te laten spartelen. 16. e5, Te5: 17. Dd3, Pe4 18. Pbd2 Ik ren naar Mirjam om haar te zeggen dat Niek tegen onze verwachting een mooie ontwikkelingszet heeft gedaan. Ze frons haar wenkbrauwen. 18. ..., Lf5 19. Ph4, Kh5 20. Pf5:, Db6 21. Kh1, Pf2 22. Tf2:, Df2: 23. Pg3, Kh6 24. Pf3, Td5 25. De4, Pd7 26. Lc1, g5 27. Lg5:, Tg5: 28. Dh4, Kg6 29. Dg5:, Kf7 30. Tf1, Db2 31. Pe5, Ke6 (zwarts achtste koningszet) 32. Df5 en Nieks tegenstander capituleert.

En daarmee staat het al 4-0 voor ons, niet in de laatste plaats omdat tijdnoed ons vanmiddag nagenoeg blijft bespaard. Aran, niet altijd het laatste klaar, opent de score. Vijf minuten later volgen overwinningen van Michaël en Jaap. Aran doet het in 33 zetten op zijn Arans, Michaël via onderstelinmotieven en een kleine combinatie tot slot (30 zetten). Jaaps tegenstander doet een onreglemen-

taire zet en geeft in hopeloze toestand met een rood hoofd op (36 zetten). Mirjam is inmiddels op de terugweg naar Amsterdam, omdat ze voor donker thuis wou zijn.

Hajo en Gerard verliezen (4-2), altijd weer een beetje tragisch, maar het bevrijdende halfje komt eraan, zo weten we. Weliswaar heeft Elwin een kleine kwaliteit gewonnen, maar zijn tegenstander, de sponsor Theo van Berkel hoogstpersoonlijk, heeft daartegenover twee pionnen meer. Na een herhaling van zetten biedt Elwin remise aan, een aanbod waar Van Berkel bij een stand van 2-4 niet onmiddellijk op in kan gaan. Hij wacht derhalve. Wanneer hij ervan overtuigd is dat het laatste bord voor Bussum verloren zal gaan, accepteert hij Elwins aanbod alsnog: 4½-2½.

Inderdaad staat Hans gewonnen, nadat hij het initiatief in het middenspel heeft hernomen en een stuk heeft gewonnen. De rest blijkt een kwestie van techniek. Zo, 3½ punten aan de onderste vier borden, mooi, en 5½-2½ dus, heel mooi, overigens wel een halfje minder dan ik in mijn uitnodiging had gesuggereerd. Om in de race voor de Beste Tweede te blijven dient er de volgende keer thuis absoluut van Fischer Z te worden gewonnen. En zo ja, zou het dan toch nog lukken?

Omdat Caïssa 2 pas laat zal terugkeren van de verre trip uit Groningen, gaat het voltallige Caïssa 1 op aanraden van Aran naar een voor de meesten van ons onbekende pizzeria op de Rozengracht, *Rhino* (pizza's vanaf f 6,25). Het is er inderdaad aantrekkelijk goedkoop en zo te zien is er altijd plaats. Later in Gambiet weet ik de ronde tafel voor het team te veroveren. Daar zit het team, nog steeds compleet, lang en geanimeerd te analyseren. Wanneer ik de KNSB-uitslagendoorgevers bel, hoor ik dat ook Het Tweede met 5½-2½ heeft gewonnen, de historische week die met een 5½-2½ nederlaag van Caïssa 3 begon.

√

KNSB, Apeldoorn - Caissa, 11 januari 1997
L. van de Berg - M. Wunnink,
Michael Wunnink

1.Pf3 Pf6 2.d4 g6 3.Lg5 Lg7 4.Pbd2 0-0 5.e3 d6 6.Le2 c5 7.c3 b6 8.0-0 Lb7 9.b4!? Gebruikelijker is 9.Dc2. **9...h6** Alhoewel dit vrij goed spel geeft, was 9...Pd5 een alternatief, om na 10.Db3 pas 10...h6 te spelen, om 11.Lh4 af te dwingen. Maar dan kan het paard op d5 weer worden aangevallen.

10.Lxf6 Lxf6 11.b5 Met remise-aanbod. Ik vond het sportief en financieel (de club betaalde de treinkaartjes) niet verantwoord om het aan te nemen!

11...Pd7 12.a4 Dc7!? Een andere zet is 12...e5 om op 13.Pc4 e4 te spelen, omdat 14.Pxd6 faalt op 14...exf3 15.Pxb7 fxe2 met stukwinst. En op 14.Pel Dc7 Δ d5.

13.Dc1 Wit wil met Da3 en a5 spel krijgen op de damevleugel. **13...d5** Het idee van de tekstzet is dat wit in de laatste variant geen e4 heeft na Lg7. 13...e5 kan ook: 14.dxe5! (14.e4?! cxd4 15.cxd4 Dxc1 16.Taxcl exd4 17.Tc7 Pc5 =) 14...Pxe5! (14...dxe5 15.e4 en c4 is zwak) 15.Pxe5 Lxe5 16.f4 Lg7 17.e4.∞

14.Td1 Tfe8 14...e5!?

15.Ta3?! Beter is 15.Da3 Δ a4-a5 =+. Of 15.c4 e5! Δ 16.cxd5 exd4 en Le2 en pion d5 zijn zwak en op 17.e4 volgt 17...Lxd5.

15...e5 16.dxe5 Pxe5 17.Pxe5 Lxe5 18.Pf3 Ld6 18...Lg7 met druk op c3, was ook mogelijk. Ik wilde echter op de diagonaal b8-h2 spelen. **19.h3 Te7!** Na meteen 19...d4 20.cxd4 cxd4 21.Dxc7 moet zwart met de loper terugnemen, waarna a3 niet meer aangevallen staat: 21...Lxc7 22.Pxd4. **20.Ta2** Dekt e2 en gaat uit de diagonaal a3-f8. **20...Tae8** Dreigt d4 omdat Le2 blijft hangen. **21.Dd2** Met het idee c4, omdat op 21...d4 22.Lf1 volgt. **21...Te6** Bereidt f7-f5 voor en verhindert 22.c4 omdat nu na 22...d4 23.Lf1 dxe3 de loper op d6 gedekt staat. Op meteen 21...f5? komt 22.c4 d4 23.Lf1 dxe3 24.Dxd6

Dxd6 25.Txd6 e2 26.Lxe2 Txe2 27.Txe2 Txe2 28.Td7! (28.Td8+!? Kf7 29.Td7+ Te7 30.Pe5+ Ke6 31.Txe7+ Kxe7 32.Pxg6+ en wit staat beter) 28...Lxf3 29.gxf3 Tc2 30.Txa7 Txc4 31.a5 bxa5 32.b6 Tb4 33.b7+- Δ Ta8+ met winst. **22.Tf1!?** 22.Te1!?

22...f5 23.Ld1 Kh7 24.Ta1 Op 24.Lb3 kan 24...Td8 volgen (24...c4?! en d4 en Lb7 staan slecht) maar dan moet zwart wel de druk over de e-lijn opgeven. Ik denk dat 24...Dd7 beter is, want zwart houdt druk over de e-lijn en bereidt Lb8 en Dd6 voor. **24...De7 25.Te1 Lb8 26.Le2 Dc7 27.g3** In deze stelling (in lichte tijdnood) kon ik me niet inhouden. Ik zag verder ook geen plan want ik had met zwart alles al bereikt wat er te bereiken viel! 27...d4 28.cxd4 28.exd4 cxd4 (28...f4!? met compensatie) 29.cxd4 f4!? met aanval.

28...Txe3! 29.Lf1 29.d5!? Lxd5 30.Dxd5 Txe2 31.Txe2 Txe2 =+; 29.fxe3 Dxc3+ 30.Kf1• (30.Kh1 Dh2 mat) 30...Dxh3+ 31.Kg1 (31.Kf2 Lg3+ 32.Kg1 -zie 31.Kg1) 31...Lh2+ 32.Kf2 (32.Kh1 Lf4+ 33.Kg1 Lxe3+ -) 32...Lg3+ 33.Kg1 Lxf3 (33...Dg4!?) 34.Lxf3 Lxel 35.Txel Dxf3 -+ 36.dxc5 Dg4+ 37.Kh1 f4 38.cxb6 Te5 -+.

29...Txe1 30.Txe1 Txe1 31.Pxe1 Dd7 32.Lg2? Tijdens de partij vroeg ik me af wat er op 32.Pc2 volgt. Maar 32...Le5 lijkt goed genoeg. Echter niet 32...Le4 wegens 33.Ld3 Lxd3 34.Dxd3 Le5 35.d5∞.

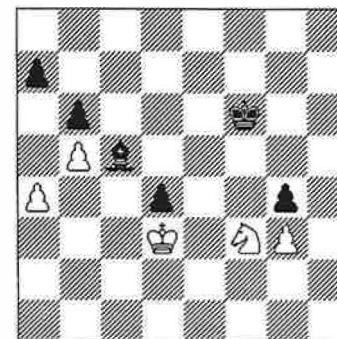
32...Lxg2 33.Pxg2 Dxd4 Dreigt Dxa4 en als wit deze pion dekt, volgt Lxg3.

34.Dxd4 cxd4 35.Kf1 Kg7 36.Ke2 Ld6! Een belangrijke zet. Op 36...Kf6 volgt 37.Kd3 Ke5 (37...Le5 38.f4) 38.Ph4! met het idee Pf3+ en Pxg6 =.

37.Kd3 Lc5 38.Ph4 Kf6 39.f4 39.Pf3 Ke6 40.Pxd4+ Kd5 41.Pc6 Lxf2 42.g4 (42.Pxa7 Lxg3 -) 42...fxg4 43.hxg4 a5! (43...a6?? verliest: 44.Pe7+ Ke6 45.bxa6 +-) 44.Pe7+ Kc5 45.Pxg6 Kb4 en zwart staat beter.

39...g5 40.fxg5+ hxg5 41.Pf3 g4 41...Ld6 42.g4 =.

42.hxg4 fxg4

Stelling na de 42ste zet.

43.Pd2 Het alternatief was 43.Pxd4 Ke5 en nu:

a) 44.Pe2 Lf2 en wit is in zugzwang.

b) 44.Pc6+ Kd5 45.Pxa7 (45.Ke2 a6! -+Δ ...axb5 en Kc4) 45...Ld6! (niet 45...Lf2? 46.Pc8 Kc5 47.Ke4 Lxg3 48.Kf5 Lc7 49.Kxg4 Kb4 50.Pxb6 en wit slaat de laatste pion) 46.Pc8 Lc7! 47.Pe7+ Ke6 of 47...Kc5. c) 44.Pc2! Dit is kritiek. Een eerste poging is c1) 44...Lf2 45.Pe3 Lxg3 46.Pxg4+ Kd5 47.Pf6+! (47.Pe3+ Kc5

48.Pc2 Le5 en wit is in zugzwang) 47...Ke6 48.Pg4 Kf5 49.Pe3+ Ke5 50.Pg4+ Kf4 51.Pf6 Kf5 52.Pe4 en zwart komt niet verder. Een gevaarlijkere poging is

c2) 44...Kd5! 45.Pe3+ Lxe3 46.Kxe3 Kc4 47.Kf4 Kb4 48.Kxg4 Kxa4 en nu:

c21) 49.Kf4?! Kxb5 50.g4 Kc6! (50...a5 51.g5 a4 52.g6 a3 53.g7 a2 54.g8D a1D 55.Dd5+! Kb4 56.Dd6+! Ka5 57.Dd5+ Kb4 58.Dd6+ eeuwig schaak):

c211) 51.Kg5 a5 52.Kh6 (52.Kf6 a4 53.g5 a3 54.g6 a2 55.g7 a1D+ schaak -) 52...a4 53.g5 a3 54.g6 a2 55.g7 a1D 56.g8D Dh1+ met dameruil en winst.

c212) 51.Kf5

c2121) 51...a5 (dit leidt tot remise) 52.g5 a4 53.g6 a3 54.g7 a2 55.g8D a1D 56.Dc4+ = c2122) 51...Kd7 52.g5 en nu weer:

c21221) 52...b5 53.Kf6 Ke8 (53...b4 54.g6 b3 55.g7 b2 56.g8D b1D 57.Df7+ =) 54.Kg7

(54.g6 Kf8+) 54...b4 55.g6 b3 56.Kh8 b2 57.g7 b1D 58.g8D+ =;

c21222) 52...a5 53.Kf6!• (53.g6 Ke7 -+; 53.Kg6 a4 54.Kh7 a3 55.g6 a2 56.g7 a1D 57.g8D Dh1+ -) 53...Ke8 (53...a4 54.g6 a3 55.g7 a2 56.g8D a1D+ =) 54.Kg7 a4 55.g6 a3 56.Kh7 a2 57.g7 a1D 58.g8D+ Ke7 =+;

c21223) 52...Ke7 53.Kg6 (53.g6 Kf8) 53...a5 (of 53...b5 54.Kh6 b4 55.g6 b3 56.g7 b2 57.g8D b1D 58.Dg7+ =) 54.Kh6 a4 55.g6 a3 56.g7 a2 57.g8D a1D 58.Kh7 =+

c2123) 51...b5 52.g5 b4 53.g6 b3 54.g7 b2 55.g8D b1D+ =+

c213) 51.g5 Kd7 52.Kf5 (52.g6 Ke8 53.Kf5 a5 -+; 52.Ke5 Ke7 53.g6 Kf8 -+):

c2131) 52...b5? (dit leidt tot remise)

c21311) 53.g6? Ke7 -+;

c21312) 53.Kg6 b4 54.Kf7 (54.Kh7 b3 55.g6 b2 56.g7 b1D+ =) 54...b3 55.g6 b2 56.g7 b1D 57.g8D Db3+ =;

c21313) 53.Kf6 Ke8 (53...b4 54.g6 b3 55.g7 b2 56.g8D b1D 57.Df7+ =) 54.Kg7 (54.g6 Kf8) 54...b4 55.g6 b3 56.Kh8 b2 57.g7 b1D 58.g8D+ Ke7 59.Dg7+ =;

c2132) 52...Ke7 53.Kg6

c21321) 53...a5 54.Kh6 (54.Kh7 a4 55.g6 a3 56.g7 a2 57.g8D a1D =) 54...a4 55.g6 a3 56.g7 a2 57.g8D a1D 58.Dh7+ =+;

c21322) 53...b5 54.Kh6! (54.Kh7 b4 55.g6 b3 56.g7 b2 57.g8D b1D+ 58.Kh6 Dh1+ 59.Kg7 Dg1+ 60.Kh7 Dxg8+ 61.Kxg8 a5)

54...b4 55.g6 b3 56.g7 b2 57.g8D b1D 58.Dg7+ =

c2133) 52...a5!:

c21331) 53.g6 Ke7-+;

c21332) 53.Kg6 a4 54.Kh7 (54.Kf7 a3 55.g6 a2 56.g7 a1D 57.g8D Da2+ =; 54.Kh6 a3 55.g6 a2 56.g7 a1D 57.g8D Dh1+ =) 54...a3 55.g6 a2 56.g7 a1D 57.g8D Dh1+ =+;

c21333) 53.Kf6! (de enige zet!) a4 54.g6 a3 55.g7 a2 56.g8D a1D+

c23) 49.Kf5! (dit wint helaas een vol tempo) 49...Kxb5 50.g4 a5 (50...Kc6 51.Ke6 a5 52.g5 a4 53.g6 a3 54.g7 a2 55.g8D a1D 56.Dc8+ Kb5 57.Dd7+ Kb4 58.Dd6+ =) 51.g5 a4 52.g6

a3 53.g7 a2 54.g8D a1D 55.Dd5+ en eeuwig schaak.

43...Ke5 44.Pc4+ Alle andere zetten verliezen: 44.Kc2 Lb4 -+; 44.Ke2 Lb4 -+; 44.Pf1 Ld6! (44...Lb4 45.Ph2):

a) 45.Ph2 Kf5 46.Pf1 (46.Kxd4 Lxg3 47.Pf1 Lf2+ 48.Kd3 Kf4 49.Ke2 g3 -+) 46...Le5 zugzwang.

b) 45.Pd2 Kd5 46.Pe4 Le5 zugzwang.

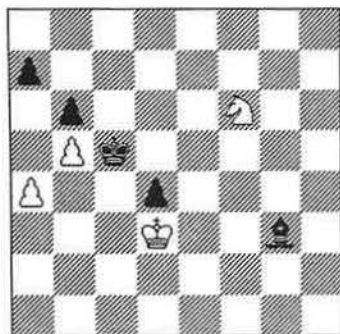
Of: 44.Pe4 Lb4 45.Pf2 Kf5 46.Pe4 Lc3! 47.Pd6+ (47.Pxc3 dxc3 48.Kxc3 Ke4) 47...Ke5 48.Pc8 Kd5 49.Pxa7 Le1 50.Pc6 (50.Pc8 Kc5+) 50...Lxg3 51.Pxd4 Lf2

44...Kd5 45.Pd2 Ld6 46.Pe4 Le5

Zugzwang.

47.Pf2 Kc5 47...Lxg3!? 48.Pxg4.

48.Pxg4 Lxg3 49.Pf6

Een belangrijk moment.

49...Kb4?? Geeft de winst uit handen. Met 49...Le5! kon deze bereikt worden: 50.Pd7+ (50.Pe4+ Kb4; 50.Pg4 Lh8 51.Pf2 Kb4 52.Pd1

Kxa4 53.Kc4 d3! -+) 50...Kd5 51.Pf8* (51.Ke2 Ke4; 51.Kc2 Ke4) 51...Ld6 (zugzwang) 52.Pg6* (52.Pd7 Ke6; 52.Ph7 Le7 -+) 52...Kc5 53.Ph4 Le5 (met het idee Kb4) 54.Pf3 (54.Ke4 Lh8) 54...Lh8 55.Pg5 Kb4 56.Pf7 Lf6 57.Pd6 Kxa4 58.Kc4 Le5 59.Pc8 Lb8 (de derde en laatste zugzwang!) 60.Pe7 d3 -+ 61.Pd5 d2 62.Pc3+ Ka5 63.Pd1 Lf4 64.Pc3 a6 65.bxa6 Kxa6 en zwart moet winnen.

50.Kxd4 Le5+ 50...Kxa4 51.Kc4 met vesting. **51.Kxe5 Kxa4 52.Kd4 Kxb5 53.Pd5 a5** remise.

UITSLAGEN RONDE 20

J. van Steenis	rem	K. van de Weide
M. Leuw	1 - 0	H. de Vilder
A. Köhler	1 - 0	P. Ruhe
N. Narings	0 - 1	M. Wunnink
J. Spreeuw	1 - 0	A. Toby
R. Kikkert	1 - 0	E. Leuw
P. Melford	1 - 0	H. Schmitz
P. Zonjee	0 - 1	E. Beugelink
H. Jolles	1 - 0	S. Steemers
W. Moes	0 - 1	E. Osterwald
R. Zijlstra	0 - 1	J. Kalma
A. van Dinteren	1 - 0	J. van Hulst
J. Dekker	0 - 1	A. Bach
P. Allaart	1 - 0	T. Weijers
F. Roes	1 - 0	W. de Kruiff
J. Könst	0 - 1	H. Trujillo
E. van Tuijl	0 - 1	J. Franssen
J. Mulder	1 - 0	H. Kuyper
C. Simoons	1 - 0	L. Oomens
L. van Staden	1 - 0	M. Aue
J. van der Klauw	0 - 1	P. de Casparis
F. Oranje	0 - 1	H. Puyker
W. Kraaij	0 - 1	J. Hoogenboom
A. Troost	1 - 0	G. Lórinczy
A. Wunnink	1 - 0	J. Tanja
M. Meijer	1 - 0	M. Klijnkramer
H. van Keulen	0 - 1	J. Potters

UITSLAGEN RONDE 21

H. Schmitz	rem	K. van de Weide
M. Leuw	1 - 0	J. van Steenis
A. Köhler	0 - 1	J. Spreeuw
E. Osterwald	0 - 1	M. Wunnink
P. Melford	0 - 1	A. Toby
H. de Vilder	1 - 0	D. Jansen
R. Kikkert	1 - 0	P. Zonjee
E. Beugelink	0 - 1	H. Jolles
P. Ruhe	rem	J. Kalma
D. Colmer	1 - 0	S. de Vos
A. Bach	0 - 1	A. van Dinteren
P. Allaart	rem	S. Steemers
J. Franssen	1 - 0	E. Leuw
C. Simoons	1 - 0	J. van der Maas
P. Koefoed	0 - 1	B. Wijchgel
E. Petersma	1 - 0	A. Wunnink
H. Puyker	0 - 1	J. Könst
P. van der Werf	1 - 0	R. van Slooten
P. de Casparis	1 - 0	J. Potters
J. Hoogenboom	0 - 1	M. Ligtenberg
M. Klijnkramer	0 - 1	A. Troost
J. van der Klauw	0 - 1	E. Eckstein
P. Heimans	1 - 0	J. Bruijn
W. Kraaij	0 - 1	H. van Keulen

vervolg op pagina 27

HET TWEEDE

Caissa 2 - Grasmatt 1: 2-6

15-02-97

1.	Robbert v/h Kaar	0-1	H Capel
2.	Pieter Melford	rem	E Haringsma
3.	Henk Schmitz	rem	A Weber
4.	Rik Lith	0-1	Albert Toby
5.	Robert Kikkert	rem	M Wessels
6.	Kees Sterrenburg	0-1	L Duin
7.	Jeroen Selier	0-1	S vdLaan
8.	Jop Dekker	rem	W Möller

Caissa II gaat op haar bek

Robert Kikkert

Zaterdag 15 februari stond het cruciale duel in de klasse 3A op het programma: Caissa II-Grasmatt. Ons team had er volgens mij wel zin in; als we Tal II te grazen konden nemen, hoefden we voor het Grasmatt niet bang te zijn. Alleen oppassen voor die tijdnoodfase, het zijn gehaaidе vluggers, die Grasmatters.

Toen de strijd drie kwartier aan de gang was, waren de voortekenen niet best. Onze super-invalier, Herr Doktor Van het Kaar, speelde met zwart een variant van het Siciliaans waarbij zwart het moet hebben van een degelijke, profylactische opbouw. Rustig met de stukjes gaan staan, een beetje douwen tegen pion c3 en bidden -voor zover ik weet doet Robbert dat niet- dat je niet mat gaat. Het doel voor zwart in deze stelling is dus een pionnetje te veroveren. Iemand die het spel van Robbert kent, weet dat hij alleen maar kan winnen als hij eerst een pion weggeeft, zodat ik eigenlijk al uitging van een nul op bord èèn. Commentaar Robbert: "Ik speel deze variant met wit en daarom weet ik zo'n beetje wat lastig is voor wit". Jaja Robbert...

De stelling van Robbert was enigszins

zorgwekkend. De tijd om mij zorgen te maken, kreeg ik niet eens bij de partij van Rik aan bord vier. Albert Toby, z'n tegenstander (speelt volgend jaar extern voor Caissa en niet voor het Grasmatt, maar weet dat zelf nog niet) speelde met zwart een dubieuze koffiehuisvoortzetting in de Pils-variant van het Siciliaans. Lutz speelde met z'n sjappies de stelling voorbeeldig en ik telde het punt al. Nog even oppassen na zwart's Lg4 en ...1-0. Lutz was nog niet wakker, zette z'n dame op d2 en kon twee zetten later opgeven:

Rik Lith - Albert Toby

1. e4, c5 2. Pf3, Pc6 3. d4, cxd4 4. Pxd4, e5 5. Pb5, a6 6. Pd6+, Lxd6 7. Dxd6, Df6 8. Dd1, Dg6 9. Pc3, d5 10. Pxd5, Dxe4+ 11. Le3, Pb4?! (11...Pd4 is "normaal in deze variant) 12. Pc7+, Ke7 13. Tc1, Lg4 14. Dd2?!,... (na 14.Le2,... wint wit op z'n sloffen) 14...Td8 15. Dc3, Pxc2+ 0-1.

Dat kwam hard aan: De wedstrijd nog nauwelijks begonnen en reeds een nul geïncasseerd.

De rest stond ook matig. Pieter stond bedenkelijk, Henk was op zoek naar compensatie voor een verloren gegane pion en Kees had in de opening naar eigen zeggen èèn foute zet gedaan. Ik werd geconfronteerd met betonschaak en stond een tikkeltje beter. Van de stelling van Jop viel nog niet zo veel te zeggen. De enige die een duidelijk overwicht had was Jeroen, maar hij had -evenals Jop- vreselijk veel tijd verbruikt. Even later vielen de klappen:

Pieter vluchtte vanuit zeer bedenkelijke stelling in remise, Kees kwam er niet meer aan te pas en in tijdnood verprutste Jeroen zijn prachtige stelling met als gevolg dat het op een gegeven moment 3.5-0.5 voor het Grasmatt stond. Robbert, Henk, Jop en ik waren nog bezig.

Ik had in de tijdnoodfase 27 winstvoortzettingen gemist en was in een potremise-stelling beland, maar kon het nog even

proberen. Mijn tegenstander slaagde er niet in om direct remise af te dwingen, zodat ik in het pionneindspel nog even kon blijven treiteren. Hij maakte een paar foutjes, zodat ik begon te vermoeden dat hij de stelling niet begreep. Op een gegeven moment begon ik zelfs te denken dat de remisemarge was overschreden. Net op tijd werd wit wakker om remise af te dwingen; ook de partij van Jop was in remise geëindigd zodat het 4.5-1.5 stond: Grasmatt had gewonnen zodat Robbert "toestemming" kreeg om z'n tegenstander, Hans-Willem Capel die overigens een voortreffelijke partij had gespeeld, de hand te drukken. Henk, die zich als een leeuw verweerd had en een verloren stelling had omgetoverd in een remise-stelling, werd nog stevig aan de tand gevoeld door Arno Weber, zijn tegenstander. Terwijl Henk alle bijlagen van het NRC aan het doormemen was, begon Arno te beseffen dat het echt remise was en moest ik de pijnlijke uitslag (6-2) laten ondertekenen door de druilerige, dronken drol die als captain van het Grasmatt probeerde te functioneren; wat moet eigenlijk een gezellig team als het Grasmatt met zo'n hinnikend paard als captain? Toen ik hem duidelijk had gemaakt dat hij z'n kruisje moest zetten bij het hokje "teamleider" en niet bij "wedstrijdleider", konden we samen met Caissa I dat gewonnen had, deze vreselijke, maar verdiende nederlaag verwerken in Da Piero. Er werd lekker gewauweld over emotie in het schaken, over het probleem van het overbrengen hiervan naar derden, niet in de laatste plaats aan je vriendin enzovoort. De drank vloeiende rijkelijk, eerst in Da Piero, later in Gambiet, zodat het katterige gevoel van de nederlaag al vrij spoedig verdoofd was. Toch nam ik mij voor om mijn grote bek over de prestaties van het tweede enigszins dicht te houden; promotie hadden we immers niet meer in eigen hand.

Groningen 3 - Caissa 2: 2½-5½ 08-03-97

1. W Kretschmer	0-1	Pieter Melford
2. M Kleywegt	0-1	Joost van Steenis
3. E Scheffer	0-1	Michiel Pos
4. M Kruit	0-1	Rik Lith
5. J Fongers	1-0	Robert Kikkert
6. P Hendriks	rem	Kees Sterrenburg
7. K Alberts	0-1	Jeroen Selier
8. I vdBerg	1-0	Jop Dekker

Herkansing: Zaterdag 8 maart uit tegen Groningen III. Ad, met jetlag, moest weer werken in de gabber-industrie en was nog aan het fantaseren over een huisje in Thailand, dat hij tijdens zijn vakantie daar had gekocht. Het was duidelijk: Hij kon niet spelen; Joost viel in. Joost, Jop, Pieter en ik gingen met de trein. Kees, Rik, Michiel die met Jeroen in de auto waren gekomen, gingen omdat ze zo vroeg waren nog even het Groninger museum in. Misschien een suggestie voor een optimale schaakvoorbereiding!?

Het was weer als vanouds. Er werd lekker gespeeld en een ruime overwinning kondigde zich al snel aan. Joost (zwart) won met een typische Joost-variant waarbij hij z'n gefinanchetteerde loper zo snel mogelijk afruilde, waarna wit natuurlijk geen enkele kans meer had. Rik won ook, niet helemaal overtuigend, maar toch. Michiel speelde een vlekkeloze partij met een paar mooie en zeer doeltreffende zetten in het eindspel. Jeroen speelde een ondoorzichtige partij, won uiteindelijk een pion op de damevleugel en daarmee de partij. Ikzelf speelde mijn meest vreselijke partij aller tijden en werd door een jonge getalenteerde Groningse volledig van het bord gehakt (zie elders in dit blad). Jop, die net als ik het vrouwelijk naakt van het Groninger museum onbeerd had, maakte er een potje van en verloor een akelige partij. Kees, stond lange tijd gewonnen maar blunderde in het eindspel zodat het remise werd. Commentaar Kees: "Ik ben een kneus".

Tenslotte speelde Pieter een partij door hemzelf "instructief en leerzaam" genoemd. Hij stond voortdurend beter, maar kon de beslissende klap met een paar rake zetten pas tegen de tweede tijdcontrole uitdelen. Uiteindelijk een makkelijke overwinning (5.5-2.5). De cracker Tal II-Grasmatt was in 4.5-3.5 geëindigd, zodat wij nu de meeste bordpunten,

maar één matchpunt minder hebben dan Tal. Tal moet dus nog een slippertje maken, anders kan Caissa II promotie wel vergeten.

Op de terugweg ben ik in Zwolle uitgestapt, zodat ik helaas niet kan berichten over pizza's en wie met wie tot diep in de nacht in Gambiet gedanst heeft.

Waarom ik niet tegen vrouwen kan schaken

Robert Kikkert

Zaterdag 8 maart was ik met Caissa II naar Groningen gereisd om daar tegen het derde team van Groningen te spelen. Ik had er echt zin in. Sinds januari speel ik weer mee in de interne competitie. Hierdoor open ik thuis wel eens een schaakboekje en is het zelfs zover gekomen dat ik mijn partijen analyseer. Verder scoor ik zowel intern als extern behoorlijk; kortom, het gaat lekker, ik heb er lol in en ik was deze zaterdag dan ook van plan om eens even flink mijn tanden te laten zien. Ik was opgeladen, fel en gretig.

Dan altijd dat eerste gevaarlijke moment, je stelt je voor aan je tegenstander. Bij het voor de eerste maal zien van de persoon die tegenover je zit, krijg je een indruk, net zoals in het dagelijks leven. Dat is gevaarlijk; onbewust zou je je tegenstander kunnen onderschatten, net zoals je in het dagelijks leven altijd op moet passen mensen op hun uiterlijk te beoordelen. Ik meende tot dusverre dat de aanblik van mijn tegenstander mij niet kon beroeren en dat ik tegen de stukken van de tegenstander speelde en niet tegen de tegenstander zelf.

Het was één uur. Mijn tegenstander was er nog niet. Er kwam een klein lief meisje aangelopen. Ze bleef staan bij mijn bord, stak een slap handje uit en zei: "Joyce Fongers". Daar stond ze dus, mijn tegenstandster voor

vanmiddag, een meisje van een jaar of zeven-tien schatte ik. "Oh, nee", dacht ik terwijl ik me afvroeg waarom ik meteen die weerzin voelde om tegen haar te spelen. Bij het uitvoeren van haar eerste zet, keek ze me met grote blauwe onschuldige ogen iets langer aan dan ik prettig vond. Bij haar vierde zet was ik in verwarring. Dit hele jonge meisje, bijna een kind nog, zat mij lief toe te lachen terwijl ze een vreselijk agressieve zet uitvoerde, die er niet om loog. Het Schara-Van Henninga-gambiet: Ze wilde bloed zien. Hoe moest ik haar nu verslaan?

De opening was een ellende. Ik dacht ontzettend lang na over allerlei mogelijke zijvarianten waarvan er geen één op het bord kwam, ik moest aan Hans de Vilder denken en kwam in tijdnood als nooit tevoren, terwijl zij *a tempo* haar zetten bleef uitvoeren. Sterker nog, ik had deze stelling wel eens eerder op het bord gehad en goed spel verkregen, zodat ik eigenlijk niet zoveel tijd hoefde te verbruiken. Toch stond het zweet me op de rug. Hoewel de strijd gedurende het middenspel scherper werd, kon ik niets van scherppte in mijn gemoedstoestand bespeuren: Ik ploeterde, maar op alle zetten die ik deed, zag ik haar goede antwoord al. Wat was dat nou? Kon ik niet meer nadenken? Het zweet brak me uit en van lichte paniek was al geen sprake meer. Ik zag overal "winnende" offers voor haar. Tot overmaat van ramp bood ze me zeer vriendelijk ook nog wat te drinken aan: "Nee, dankjewel", zei ik met een glimlach. Hoe moest ik mezelf nou oppeppen om van haar te winnen?

Wanneer ze aan het rondwandelen was, wandelde er een klein meisje tussen al die typische schakers. Wat deed ze hier eigenlijk? Vond ze het leuk tussen al die mannen? Ze had een grote slobbertrui aan waarvan ze de mouwen over haar handen heen had getrokken en waarin ze haar nek tussen de schouders wegtrok, alsof ze het koud had. Hoe kon ik nou zo'n wezentje verslaan?

Ik probeerde tegendreigingen te creëren, doch zij lette slechts op mijn koning en bleef snel spelen. Mijn tijdnood werd erger. Toen zij op een gegeven moment weer aan de speeltafel plaatsnam, zag ik een meneer van middelbare leeftijd rond mijn tegenstandster rondhangen en ik meende me te kunnen herinneren dat ik deze man vroeger tijdens toernooien in Groningen ook wel met jonge meisjes zag optrekken. Ze had dus een coach. Misschien was mijn tegenstandster dus wel heel erg goed; ik werd er niet geruster op.

Met gewone middelen kon ik de strijd niet meer rekken, ik ging over tot trucjes en praktisch schwindelschaak, hetgeen nogal eens effect sorteert. Zij offerde ineens een toren, die ik moest aannemen. Net toen ik dacht dat haar aanval niet door zou slaan, permitteerde ik mij, in plaats van een rustige zet uit te voeren die, zoals later bleek, de partij zelfs gewonnen zou hebben, een kwaliteit terug te offeren. Ik verwachtte dat ze mijn toren op c6 terug zou nemen en mijn hand zweefde al boven het bord om in vliegende tijdnood mijn volgende zet te doen. "Schaak!", klonk het ineens en mijn aandacht verplaatste zich van veld c6 naar h2, waar ik het mat niet meer kon voorkomen. De spanning was voorbij en ik hoorde mezelf zeggen: "Gefeliciteerd, mooi gespeeld", mijn tegenstandster glunderde. Ik gaf te kennen dat ik de partij graag wilde analyseren, hetgeen geschiedde.

In de analyse bleek ze de finesses van de opening volledig te beheersen. Toen ik na de openingsfase verbeteringen van het witte

spel aandroeg, keek ze allereerst of offers van stukken of torens rond mijn koning haar doorslaggevend voordeel opleverden, 't was beestachtig. Zo lief was ze dus ook weer niet. Het bleek dat wanneer een wat rustigere stelling zonder combinatiemogelijkheden ontstond, ze niet meer zo goed wist wat ze moest doen. De witte stelling bleek best mee te vallen zoals ook later in de trein bleek. Ik had gedurende de partij alleen maar vreselijk slechte zetten gedaan.

De volgende dag had ik alle rust om te bedenken waar en waarom het nou was misgegaan. Daarbij richtte ik mij niet in de eerste plaats tot het schaaktechnische aspect. Wat mij vooral verontrustte, was dat ik mij de hele partij zo machteloos had gevoeld, geen grip op de partij had gehad en absoluut niet in staat was geweest om logisch en helder na te denken. Kon ik nog wel schaken?

Uiteraard suggereerden teamgenoten die nogal van haar verschijning onder de indruk waren geraakt, dat ik afgeleid was door haar lekkere toetje enzovoort. Dat was natuurlijk onzin, daar ben ik te veel schaker voor. Bovendien ben ik niet gevoelig voor een blonde zeventienjarige meid (door een teamlid stoeipoesje genoemd, nou ja zeg); donker en tegen de dertig vind ik veel spannender.

Toch moet het te maken hebben gehad met het feit dat ik tegen een vrouw speelde. Wat had Donner ook al weer over vrouwen en schaken geschreven? Vrouwen waren in ieder opzicht superieur aan mannen, behalve op het schaakbord. Deredenhiervoor zou zijn dat het vrouwen ontbrak aan intuïtie. Het begrip "vrouwelijke intuïtie" werd door hem zelfs afgedaan als een *contradictio in terminis*. De vrouw ontbrak het aan de "echte inval". Zij zou zich suf rekenen in irrelevante varianten en nooit zetten doen zonder doel of reden. Mannen daarentegen rotzooien maar wat aan en doen intuïtief de juiste zetten. Natuurlijk had Donner geen bewijsmateriaal om zijn

boude beweringen te staven. Bovendien bleek mijn tegenstandster zeer weinig concrete varianten doorgerekend te hebben; juist haar intuïtie zorgde ervoor dat ik binnen de kortste keren mat stond.

In een ander stukje benadrukte Donner wederom de superioriteit van vrouwen ten opzichte van mannen. De vrouw is een sociaal dier en zou zich nooit kunnen verlagen tot een strijd op de vierenzestig velden, waarbij zij al haar sociale kwaliteiten zou moeten vergeten. Volgens Donner heeft zij -vrij vertaald- niet de wil en de mentaliteit om de tegenstander te haten en kapot te maken; dit gaat tegen haar natuur in en daarom kunnen vrouwen niet schaken. Hoewel ik het natuurlijk niet met Donner eens ben, bracht deze gedachte mij dichterbij een verklaring voor mijn abominabel slechte spel. Ik werd me ervan bewust hoe ik normaliter tegen mijn tegenstander aankijk. Natuurlijk haat ik mijn tegenstander niet, maar denk ik dat het voor mij nodig is een bepaalde soort agressie op mijn tegenstander te richten teneinde scherp en goed te kunnen spelen. De wil om de ander te verpletteren is mijn motivatie voor iedere partij. Dat oppep-proces lukt meestal goed. Een oudere man "combineer ik eraf" en een jong ukkie zal ik eens even laten zien wat ervaring is. Jaja, zo slecht ben ik blijkbaar. Het kost me geen moeite deze misschien verwerpelijke houding te handhaven tegen spelers met wie ik een vriendelijke verstandhouding heb, de haat gaat immers niet verder dan de haat jegens de stukken van de opponent. Of misschien toch? Wat mij in ieder geval parten speelde, was dat ik in mijn partij tegen zo'n "jong en onschuldig" meisje geen agressie kon mobiliseren en de wil om haar "van het bord af te hakken" in de verste verte niet te bespeuren was. Een vent kun je rustig een loer draaien of "door z'n vlag stampen". Blijkbaar ligt dat bij mij naar vrouwen toe iets gevoeliger. Vrouwen zijn tot op zekere hoogte inderdaad een beetje het zwakke

geslacht, je moet een beetje voor ze zorgen, begriptonen, over hun gevoelens praten enzo. Vrouwen zijn beminnelijke mensen, die kun je niet haten, die wil je niet verpletteren, laat staan als het hele jonge meisjes zijn. Natuurlijk kunnen vrouwen schaken. De vraag echter is of mannen wel tegen vrouwen kunnen schaken. Deze man heeft het er in ieder geval moeilijk mee. Moet ik mijn vrouwbeeld wijzigen of een andere manier vinden om op scherp te staan?

Veel later kwam ik erachter dat Joyce Fongers in 1995 reeds op veertienjarige leeftijd Nederlands kampioen bij de meisjes tot twintig jaar was geworden. In 1996 werd zij derde en vertegenwoordigde zij Nederland op het Europese kampioenschap in Rimavska Sobota (Slowakije) en op het wereldkampioenschap op Menorca. Als ik het dan al beschamend had gevonden van een vrouw te verliezen, was dat in dit geval niet nodig geweest. De manier waarop was echter vreselijk.

De Laatste Kans

Er zijn nog steeds Caissa-leden die hun contributie voor het seizoen 1996-1997 niet betaald hebben. Zij krijgen nog één laatste kans. Binnenkort zullen de schappen van de bokken worden gescheiden en zal het bestuur zich gaan beraden om straffen of sancties te verzinnen voor wanbetalers. Iedereen die nog niet betaald heeft kan zichzelf deze schande besparen door NU het geld over te maken. De tijd van smoezen, uitvluchten en uitstel is voorbij! Er is nog maar één oplossing: zo snel mogelijk betalen.

Jaap Tanja
Penningmeester

HET DERDE

Caissa 3 - DOS A'dam 2: 2½-5½ 04-03-97

1.	Joost van Steenis	0-1	H Coppen
2.	Aldo vd Woestijne	0-1	M Spaan
3.	Eisse Mastenbroek	1-0	J vVuure
4.	Martin Miewenhuis	rem	J Schuur
5.	Pieter Allaart	0-1	C Hemmers
6.	Theo Weijers	0-1	R Kotmans
7.	Errit Petersma	0-1	A Ligteringen
8.	Daan Jansen	1-0	J Brugge

C3 promotie of niet.

Joost van Steenis

De tegenstanders van promotie hebben in hun handen gewreven. Het derde heeft verloren! Gelukkig wel voor de eerste keer en tegen de gedoodverfde kampioen, maar toch. En het zag er goed uit, tenminste als je de vorige wedstrijden van het derde gevolgd hebt. De laatste wedstrijd tegen De Amstel was al een veeg teken. We wonnen daar zonder slag of stoot. Maar de andere wedstrijden de voorstellingen na een uur lieten meestal een verlies zien van naar verwachting 6-2 en een half uur later was de voorspelling meestal 7-1 (voor de tegenstanders dus). Daarna kwam Caissa terug en won de wedstrijd meestal met 4 1/2 tegen 3 1/2 (en een keer ontsnapte de tegenstander met een gelijk spel).

Zo had het nu ook moeten gaan. Invaller Daan Jansen gaf het goede voorbeeld. Hij raakte twee pionnen kwijt, maar had volgens eigen zeggen aardige compensatie (volgens mij nauwelijks). Maar hij won wel. Eisse Mastenbroek stond zelfs volgens zijn eigen zeggen verloren, maar ook hij haalde het volle punt binnen. De rest was twijfelachtiger. Martin Niewenhuis stond gewonnen en zag kans een

halfje aan de tegenstander te laten. Ikzelf stond verloren en zou dus volgens Bartjens moeten winnen. Mijn tegenstander gaf inderdaad een stuk weg, maar ik voldeed niet aan de norm van het derde, want ik retourneerde het geschenk met rente: een volle toren ging verloren en dus de partij.

En de rest. Errit Petersma stond slecht en deed het verkeerd. In plaats van er op te wachten tot zijn tegenstander materiaal zou weggeven, deed hij het zelf: een nul was het gevolg. Theo Weijers is toch ook iemand die van wanten weet. Hij zorgde er inderdaad voor om in vliegende tijdnood te komen om zo de tegenstander te verleiden tot het doen van foute zetten. Maar het lukte niet en Theo moest ook al het loodje leggen. Pieter Allaart dan? Die geeft niets weg, maar wordt langzaam van het bord gedrukt. De tegenstanders hadden zich kennelijk er op voorbereid dat ze gewonnen stellingen inderdaad moesten winnen. Dat overkwam ook Aldo van de Woestijne. Nauwelijks een kans gehad en dat is toch niet leuk van de vijand. De einduitslag was dus 2 1/2 tegen 5 1/2 in het nadeel van het derde. Maar betekent dat nu een overwinning voor de club van niet-promotors? Een Pyrrusoverwinning vermoed ik. De volgende keer moeten we tegen Euwe III en dan slaan we toe. Waarschijnlijk is een gelijk spel al genoeg, maar met een kleine overwinning zijn we zeker gepromoveerd. Tenminste als de concurrenten het goed genoeg doen. Want als Raadsheer ... en als Probleem tegen Amstel voor Caissa gunstige resultaten behalen en als Probleem dan nog ten onder gaat tegen DOS II (die dus door de overwinning op CIII gepromoveerd is) dan kan het derde zich zelfs veroorloven de laatste wedstrijd te verliezen. Promotie zit er dus nog steeds in. 14 april zal alles bekend zijn.

✓

HET VIERDE

(door drukke werkzaamheden van Micha, Daan, Piet, André, Jildo, andere André, Nils en Frans helaas geen verslag!!)

Isolani 2 - Caissa 4: 3-5 20-02-97

1.	D Garry	0-1	Micha Leuw
2.	W Leenen	1-0	Daan Jansen
3.	A Stermau	0-1	Piet Ruhe
4.	H tHoor	1-0	André v Dinteren
5.	K vdBerg	1-0	Jildo Kalma
6.	P Bon	0-1	André Bach
7.	H Cramer	0-1	Nils de Rijk
8.	J dRoda sr.	0-1	Frans Roes

Stelletje ouwe lullen!

Gerard Rill

Ik geef toe: toen ik de eerste keer het stukje "In memoriam" van de hand van Stefan Steemers (CN 358) las was mijn eerste gedachte: mooi toch dat de leden van het vijfde elkaar zo kunnen schofferen zonder dat ze elkaar ook maar één seconde serieus nemen. Dat is de ware teamspirit!

Na herlezing drong echter de harde waarheid tot me door: ze zijn Jeroen echt beu! Ze hebben hem echt uit zijn functie van teamleider ontheven! Zijn ze nou helemaal van de pot gerukt! Hun eigen teamleider die zulke prachtige en ontroerende wedstrijdverslagen schrijft, waarbij zijn absolute liefde voor elk lid van het team van elke millimeter papier spat. En dan de moeite die hij zich keer op keer getroost het team te doordringen van zijn grootste wens: "Was ikzelf maar zo'n oude man, ach, had ik maar een fractie van julie wijsheid of onbenul, god wat zou ik gelukkig zijn."

Nee, neem dan mijn teamleider van vroeger. Zoals elke teamleider blonk ook hij uit door een totaal en volkomen onbegrip van het spel, voetbal in dit geval. Wellicht zal een aantal

lezers zich nog wel herinneren hoe zij als pupillen op een koude regenachtige zaterdagmorgen bibberend op het veld stonden. De bal, toen nog een leren knikker, was al voor de wedstrijd loodzwaar door het opgenomen regenwater. Wat je ook probeerde: die bal was slechts met inspanning van alle krachten (en een pijnlijke voet) een meter of drie vooruit te schoppen waarna hij vastliep in de modder. Oom Zeeg (de coach dus) had daar zo zijn eigen gedachten over. Zijn belangrijkste en enige tactische tip die hij dan ook tot gek wordens toe herhaalde was: "Geef die bal een lel, het is je moeder niet!" Zijn blijk van liefde tegenover zijn pupillen bestond uit het één keer per seizoen trakteren op een rol drop, d.w.z.: we kregen allemaal één dropje. Voor dat ene dropje gingen we een seizoen lang voor hem door het vuur. Tegenwoordig wordt door een elftal bejaarden al minimaal een manager, een voedingsadviseur en een haptonoom geëist om kampioen te worden van de 2° klasse onderbond.

Alsjeblieft Jeroen, blijf in godsnaam je van dropgeur doordrenkte prachtstukken schrijven in Caissanieuws. Er is in elk geval één clublid die ze op waarde weet te schatten en net als jij het oude chinese spreekwoord kent: "De domme ontkent zijn domheid, de grijsaard zijn leeftijd."

HET VIJFDE

Tal 5 - Caissa 5: 45-35 04-03-97

1.	R Pijlman	0-1	Sjoerd de Vos
2.	S Aravena	1-0	Stefan Steemers
3.	F vdMeijden	1-0	Jeroen Hoogenboom
4.	H Kooi	0-1	Pim Zonjee
5.	D Nieman	1-0	Alex Wunnink
6.	M Straatman	rem	Ed Leuw
7.	R Heikens	1-0	Peter Koefoed
8.	W Verschuur	0-1	Frans Roes

Geestkracht

Jeroen Hoogenboom

Mijn vrouw M. en ik hadden het knus. Ons kacheltje snorde, de poes snorde en buiten de deur regende en miezerde het. *Het weer van alle mensen.* Op ons zitkamertafeltje stond een vers gezet potje thee en op een schoteltje lagen voor ieder vier besuikerde biscuitjes. Ik zou werkelijk niet weten wat men van het leven nog meer zou kunnen verlangen. Zoals op elke zondagmiddag bespraken we de dingen van de week. De tirade van Stefan Steemers tegen mij in het laatste Caissanieuws had hier en daar wat stof doen opwaaien. Toch stak ik in een op-perbest humeur.

- Beer, zei M. terwijl ze ons nog eens inschonk, leg mij nou eens uit, waarom ben je toch helemaal niet verdrietig dat ze je teamleider-af hebben gemaakt?

- Duifje, zei ik, maak je nou maar geen zorgen, bij Caissa 5 is er maar één de baas en dat ben ik!

- Maar je bent nu toch ontslagen, hoe zit dat dan?

- Luister, zei ik, heb jij je wel eens afgevraagd waarom de plegers van een coup, bijvoorbeeld in Afrika of Zuid-Amerika, nooit boven de veertig zijn? Waarom dat altijd jonge kerels zijn?

- Eh, nee, ik geloof het niet, nee, dat is toch gewoon logisch?

- Hoho, dat lijkt logisch, maar juist de vanzelfsprekendste dingen verdienen vaak onze diepste gedachten.

- Zoals toen je me laatst uitlegde waarom een kip geen gebitje heeft?

- Precies!

- Ok, nou, jonge soldaten kunnen beter vechten dan oude soldaten?

- Welnee, Taubchen, dat is onzin, met het huidige computergestuurde wapentuig

maakt dat niets meer uit. Een modern geweer is tegenwoordig ook een tekstverwerker en een mailreader. Een frontsoldaat kan gewoon zijn e-mail blijven lezen.

- God, beer, dat wist ik niet. Wat handig!

- Dat is zeker handig. Maar ik bedoel dit: denk eens aan de werking van het menselijk geheugen. Oudere mensen hebben een veel slechter geheugen dan jongere. Nu, wanneer oude soldaten een coup plegen, dan hebben ze in principe net zoveel kans van slagen als iederander. Misschien zelfs wel meer, want ze zijn minder onbezonnen. Maar nu komt het! Is zo'n coup gelukt, dan gaat onze oude staatsgriper 's avonds vroeg onder de wol want het was een drukke dag. Maar de volgende ochtend, wanneer hij wakker wordt, dan is hij die hele coup stomweg weer vergeten!

- Beer! Je bedoelt: hij wéét niet meer dat hij die coup pleegde!?

- Precies! Het is hem gewoon ontschoten! En alles blijft bij het oude. En zo gaat het nu ook met de rebellie van het Vijfde. Ze weten het intussen al lang niet meer! Let maar eens op.

- Nou, zeg, wat een geluk. Dus alles komt weer goed?

- Alles is al weer goed.

- O!, wat heerlijk!

Toen de volgende wedstrijd voor Caissa 5, tegen Tal, naderde, deelde ik als gewoonlijk de uitnodigingen rond en niemand die daar ook maar iets van zei. Ik had trouwens echt wel een beetje met hun te doen, ik ben werkelijk geen bruto. Net als vorig jaar en alle jaren daarvoor, waren de illusies over een kampioenschap als een zeepbel uiteengespat en wat is een mens zonder illusies? *Wass ist ein Mensch ohne Ventil?*, zoals de oude Bouwmees-

ter altijd zegt dat de oude Tarrasch altijd zei. Toch vond ik niet dat deze rebellie, vermeend of vergeten, geheel ongestraft mocht blijven. Een mens is juist ook verantwoordelijk voor de dingen die hij had kunnen doen. Daarom had ik onderaan de uitnodiging geschreven: *Als we deze wedstrijd winnen zijn we kampioen!* Dat zal ze wel leren, dacht ik, en ik kon me zo'n opmerking makkelijk veroorloven want van Tal 5 zullen we, onder normale omstandigheden, altijd verliezen.

Mensen vragen mij wel eens, is het echt zo erg om in Caissa 5 te spelen? Ik zeg dan altijd tegen die mensen, u leest mijn verslagen niet goed. Mee te mogen spelen met Caissa 5 is het beste dat een mens aan het einde van de rit kan overkomen. En om van datzelfde Caissa 5 teamleider te mogen zijn, dat is pure goddelijke genade. Ik bedoel dit. Wanneer je in Caissa 5 terecht bent gekomen, dan weet je: dieper kan ik niet zinken. Maar een dergelijke diepte, een dergelijk *point-of-no-return*, daar gaat natuurlijk ook een grote rust vanuit. Alle onomkeerbare dingen in het leven kun je maar beter als rustpunten zien. Een tot levenslang veroordeelde gevangene zal een plotselinge gratie zeker als een nieuwe veroordeling opvatten. *Nou dat weer!*, denkt zo'n gevangene dan. Nee, de dingen die men mij in het vorige Caissanieuws nadroeg, natuurlijk met de beste intenties en vooral niet persoonlijk bedoeld, snijden beslist geen hout. En dan hoorde ik nog van het mildste verwijt dat men mij kan maken, namelijk, dat mijn stukjes zouden rieken naar narcisme, dat ze de lezer zouden zeggen: kijk mij nu toch eens! Dat de inzichten die ik zo nu en dan voor mij uit mompel, mijn opvattingen en mijn zorgen die ik hier ijskoud met u deel, de aanslagen op mijn goede naam gepleegd, dat dat allemaal maar slap geouwehoer is! Tja,

wat moet ik daar nu weer op zeggen? Maar laat ik daar eens *niets* op zeggen, laat ik eens ergens over zwijgen. Niet *alles* hoeft altijd maar uitgesproken te worden. Want er is ook nog iets anders aan de orde, gingen we die avond immers niet naar Tal? Ik fietste naar het Calandlyceum met mijn persoonlijk belager en goede vriend Stefan Steemers, hij en ik, samen door de Tuinsteden. Stefan is daar opgegroeid, heel vroeger, en onderweg vertelde hij me menig dierbare jeugderinnering. In gedachten zag ik hem daar lopen, de kleine Stefan, vast en zeker een dekselse snotaap in een wat onduidelijke buitenwijk, en de tranen biggelden ons van ontroering bijna over de wangen. Ach, de tijd, waar is hij toch, al die tijd? Zaken! Nauwelijks schuiven we aan bij het externe hoekje van Tal, klaar om te beginnen, of ik word aan de telefoon geroept. Jop Dekker aan de lijn: onze eerste-bordspeler Frans Roes is per abuis naar het Oranjestad gegaan en vertrekt nu pas van daaruit naar Tal. Ik hang op en loop terug naar onze borden. Ik ben niet kwaad, maar wel streng, want ik vraag de wedstrijdleider het formulier te wijzigen: Roes gaat vanavond terug naar bord 8. Dit is geen *straf*, leg ik Frans later uit, dit is een *gevolg*. Dat zei mijn conrector namelijk vroeger tegen mij, alvorens mij te straffen. Aan bord 1 speelt nu dus weer Sjoerd de Vos, iedereen schuift een plaats op. Wanneer dat met veel gesteun en gekreun gebeurd is en ik de spelers er nadrukkelijk op heb gewezen dat ze nu met een andere kleur spelen, kan het feest beginnen. Nee, nog niet voor iedereen. Sjoerd de Vos zijn tegenstander verschijnt een kwartier te laat achter het bord, hij was nog met de jeugd van Tal bezig. Sjoerd accepteert dat niet, zo'n voordeel wil hij niet hebben en laat daarom na elke

zet zijn klok gewoon lopen. Wanneer hij na een tijdje aldus een kwartier heeft teruggegeven, vindt hij dat er nog een kwartier bij moet om zijn tegenstander eveneens een kwartier voorsprong in tijd te geven, want dat had hij immers zelf ook gehad. Is dat gek? Het grappige was dat zijn tegenstander er niets van zei! Maar is een dergelijk gedrag iets waarover ik een oordeel zou moeten hebben? Ik weet het niet, blind geslagen door de gesel der mildheid vind ik tegenwoordig niet zo snel meer iets gek. Neem nou bijvoorbeeld mijn vrouw M., die stemde onlangs vóór IJburg maar had toch een affiche tégen IJburg op haar raam geplakt, ten einde haar vriendin J.P., een plezier te kunnen doen en die was nu eenmaal tegen. Zoiets vind ik een uiterste vorm van democratie en in zekere zin geldt dat natuurlijk ook voor De Vos zijn strapatsen. Enfin, ongeveer een uur na aanvang heeft Sjoerd dan eindelijk een kwartier minder dan zijn tegenstander en wordt er weer normaal geschaakt. Bord 2, Stefan Steemers. Tja, ik ben dol op mensen met een grote mond, maar er komt altijd een moment dat zo'n mond moet waarmaken wat hij zegt, bijvoorbeeld aan het tweede bord. Bord 3, ikzelf. Ik verlies op afschuwelijke wijze, namelijk: volkomen terecht! Bord 4, Pim Zonjee. Hij verkrijgt met een kleine combinatie een gewonnen stelling, verklungelt een stuk, maar wint door tijdsoverschrijding aan de overkant. Bord 5, Alex Wunnink. Hij verliest. Bord 6, Ed Leuw. Komt verloren te staan, maar wat zijn ze verraderlijk die paard-eindspelen!, remise is het resultaat. Bord 7, Peter Koefoed. Hij laat zich pardoes mat zetten, ontdaan gaat hij naar huis. Bord 8, Frans Roes. Hij wint zijn partij. Zijn tegenstander had gehoord dat Frans normaal gesproken aan het eerste bord speelt en was zich wezenloos geschrokken, een

grappig neveneffect van mijn haastige sanctie.

En De Vos? Op een gegeven moment speelden hij en Stefan nog als laatsten hun partij, in de uitvluggerfase. Alleen bij winst van hen beiden zou ook Caissa 5 winnen. Sjoerd komt naar mij toe en vraagt: Jeroen, speel ik alles of niets? En ik zeg: Sjoerd, jij speelt alles of niets. Die De Vos ondergaat vervolgens een enorme gedaanteverandering: hij wordt een geweldige bundeling van geestkracht, gericht op maar één doel: hij wil winnen. Men zou lichamelijk geweld met veel goede wil imposant kunnen noemen, men zou alle uiterlijk machtsvertoon misschien zelfs fascinerend kunnen noemen, maar slechts één ding kan ons natuurlijk werkelijk boeien en dat is geestkracht. De Vos zijn tegenstander voelt dat natuurlijk ook, mijn tegenstander wil en gaat winnen!, zo zie je tot hem doordringen. Er is weinig tijd meer. De Vos drukt mij een rijksdaalder in de hand en kijkt mij aan. Bier halen jij!, maak ik uit zijn blik op en ik doe natuurlijk meteen mijn plicht, want op dit moment is er maar één die het weet en dat is Sjoerd de Vos. Ademloos kijken we toe. Af en toe staat Sjoerd op en loopt even heen en weer. Met zijn verende tred, zijn lange hemd en volle baard ziet hij er uit als een woudloper, een woudheld, een vechter voor de goede zaak. Helemaal uit het niets vlecht hij een matnet, staat toe dat de vijand ondekbaar mat dreigt, maar voelt of weet dat hij eerder zal zijn. Hij wint. Aan het tweede bord verliest Stefan, na remise uit de weg gegaan te zijn, en dus verliest Caissa 5. Maar daar hebben we het allang niet meer over.

(deze foto staat in de 35e editie van het boek)

HET ZESDE

TOZ 1 - Caissa 6: 3-5 11-02-97

1.	J dBoer	1-0	Wilbert de Kruiff
2.	E Tetteroo	0-1	Hans Uiterwijk
3.	C Jongejeugd	1-0	Menno Meijer
4.	J Hoek	0-1	Hans Kuijper
5.	E Jansen	0-1	Leo Oomens
6.	F vRaam	1-0	Frans Oranje
7.	G Tetteroo	0-1	Eric van Tuijl
8.	P Hofman	0-1	Maurice Aué

Caissa 6 - Amstelveen 6: 4-4 11-03-97

1.	David Colmer	1-0	J vRossum
2.	Hans Uiterwijk	0-1	B vBeckhoven
3.	Wilbert de Kruiff	1-0	E Dullemond
4.	Tony Lith	1-0	H vNieuwkerk
5.	Hans Kuijper	0-1	B Pronk
6.	Menno Meijer	0-1	M dGraaf
7.	Leo Oomens	1-0	W Simonis
8.	John Könst	0-1	F Lucassen

Het zesde uit de startblokken

Jop Dekker

De voortekenen waren gunstig. Daags voor de wedstrijd belde David Colmer, net terug uit Australië. Nog geheel bevangen door de jetlag vroeg hij in vlagen van plichtsbesef en overmoed of hij nog mee moest doen. Maar het team was al dagen compleet! Met slechts vier invallers! In de vorige wedstrijd hadden we er vijf en toen werd nochtans het eerste matchpunt binnengehaald.

TOZ is een zieltogende vereniging. Ze speelt op de begane grond van een bejaardenflat in een niet onaardig zaaltje met twee lieve dametjes achter de bar, maar de in-

terne competitie omvat zes borden en het clubblad lees je in één adem uit. Tijd voor een rondje langs de borden.

De invallers, waarvan twee uit het achtste, scoorden er lustig op los: Maurice met zijn Scandinaviër, Eric met zijn bestrijding van de Pirc. Alleen Frans liet in betere stelling zijn dame vangen. Leo had daarentegen mazzel. Hij verloor pardoes een kwaliteit, maar zijn opponent had geen goed plan. Dat leidde tot een altijd komische vertoning: de koning wandelt na korte rocade naar een veilige haven op de damevleugel en wordt daar mat gezet. Van de basisspelers handhaafde Hans Uiterwijk gedeceerd zijn 100%-score. Hans Kuijper won koeltjes in de gillende tijdnood van zijn tegenstander. Wilbert had koppijn, en hoewel de lieve dametjes hem verzekerden dat er vast wel een aspirientje in huis was, vergreep hij zich liever aan het bier. Maar toen was het al 5-1. We hadden gewonnen!

Er was ook tragiek. Voor het eerst van zijn leven speelde Menno het Morra-gambiet. Daarop was geantwoord met het eigenlijk illegale 3...d3. Zoiets bestudeer je niet, dus verlies je. Uiteraard kreeg hij een lekkende band toen hij in de stromende regen moederziel alleen op de barre weg terug was.

Het degradatieduel tegen Amstelveen 6 is op een benauwd gelijkspel uitgelopen. Ik had Nauwelijks oog voor mijn eigen interne partij, maar de verrichtingen van het zesde bleven onnavolgbaar. Er zat een vette nederlaag aan te komen toen Tony ineens won ("ik begrijp het zelf ook niet") en Davids tegenstander na drie minuten denken over zijn 35ste door zijn vlag ging. Maar we zijn nog steeds niet veilig.

HET ZEVENDE

Caissa 7 - DOS A'dam 5: 4-4 18-02-97

1.	John Könst	0-1	F Weverling
2.	Jan Meuleman	0-1	B Mathof
3.	Frans Oranje	1-0	A Coutinho
4.	Leo Oomens	1-0	A dJongh
5.	Paul Laport	0-1	J dKreek
6.	Eric van Tuijl	1-0	H Kelders
7.	Peter van der Werf	1-0	J Waalwijk
8.	Josefien Bruijn	0-1	G Pruijser

Caissa 7 tegen Dos 5

Leo Oomens

Wanneer is een team nu eigenlijk veilig? De-graderen met 5 matchpunten is zeer onwaarschijnlijk. Met 4 is het nog riskant. In de poule waarin Caissa 7 speelt is het eigenlijk nog makkelijker. Daarin bevindt zich ook DCG en dat team heeft nog 0 matchpunten. En dus zou zelfs 1 matchpunt voldoende moeten zijn om niet te degraderen. Maar, er is altijd een maar.

Voorafgaand aan ons duel met DOS Amsterdam 5 had ieder team nog 3 wedstrijden te gaan. En ook DCG kon dus nog 6 matchpunten halen. Daarvan zouden er dan 2 behaald moeten worden tegen ons zelf. Met 4 matchpunten in de hand wisten we derhalve op 18 februari wél dat we nooit beste tweede in onze poule zouden worden, zodat we geen illusies meer hoefde te koesteren over de versterkte promotie, maar we wisten niet met zekerheid of we al veilig waren.

Maar winnen van Dos moest toch niet moeilijk zijn? Dat team had evenveel matchpunten als wij, maar een bordpunt minder. Met dat kleine verschil rekende ik me natuurlijk al rijk: wij zouden vast en zeker veel sterker zijn. Ik telde de matchpunten al.

Maar zoals dat hoort in Griekse en Hollandse tragedies, de werkelijkheid spoot niet met de verwachtingen en de val is daardoor voorspelbaar. Gelukkig viel het uiteindelijk nog mee. Maar we begonnen, zoals eigenlijk dit hele seizoen al, met een probleem: hoe kom ik aan een compleet team? Angelo geblesseerd, Wam moet studeren, Harry een vergadering. 3 invallers nodig, en omdat we thuis spelen lijkt dat niet zo'n probleem. Maar wat er op Caissa aan de hand is weet ik niet, maar het kost iedere keer heel veel moeite om invallers te krijgen.

Voor Caissa 7 zijn natuurlijk alleen spelers mogelijk uit de onderste helft van de ranglijst, en juist die komen maar weinig meer op de clubavonden. En de trouwe leden hebben daardoor al snel 3 invalbeurten te pakken.

Dat ligt ook aan het zesde. Dat moet ook keer op keer met een onvolledig team aantreden en dus een beroep doen op de invallersreserve. Als C 6 niet degradeert is dat dan ook vooral aan die invallers te danken. En dat geldt ook voor het zevende.

Tegen ABN-AMRO bijvoorbeeld wonnen we met 5-3. 2,5 punt daarvan werd gescoord door invallers. Met dank aan Maurice Aué, Steven Kuypers en Gabor Lörinczy.

Goed, tegen Dos speelden we dus weer eens met 3 invallers: Eric van Tuijl, Peter van der Werf en Josephine Bruijn. En weer waren de invallers goed voor 50% van onze score. We haalden 4 punten en daarvan kwamen er 2 op rekening van Eric en Peter. Ik ben natuurlijk blij met die punten. Maar structureel is er iets mis als een team zo afhankelijk is van de invallers.

Als U dit leest hebben we met het zevende juist weer uit gespeeld tegen DCG. Dat moet een eitje zijn, maar ook dan hebben we een beroep gedaan op 3 invallers.

Tegen Dos haalden van het basisteam alleen Frans Oranje en ikzelf een punt. John Könst koos voor een partij-opzet waarin hij het initiatief aan zijn tegenstander moest laten. Of

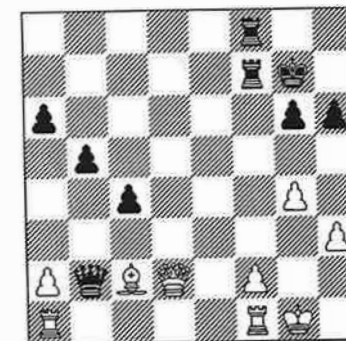
hij te voorzichtig is geweest weet ik niet. Maar in een wat mindere stand en met bovendien minder tijd dan je tegenstander, heeft voorzichtigheid niet veel zin. Risico's, de beuk erin, maar dat moet je liggen, en bovendien moet je daarbij toch ook de hoop hebben dat het wat oplevert.

Jan Meuleman en Paul Laport gingen ten onder in heroïsche gevechten. Strijdlust, koppig niet ten onder willen gaan. Daarin geven die twee een mooi voorbeeld. Jan is daarbij ook nog altijd goedgehumeurd. Met Paul had ik nu en dan medelijden. Hij zwoegde zich door een slechte stand heen, om er uiteindelijk kansloos in te verzinken.

We hebben nu dus 5 matchpunten en er kan ons niets meer gebeuren. DCG staat nog steeds op 0. We mogen dus zelfs van DCG verliezen en in de laatste wedstrijd ook nog van Vas.

Maar hoe zit het dan met ons eergevoel? Of met onze ELO-punten? En met ons humeur?

Slot van mijn partij tegen A. de Jong (Dos 5):

Stelling na de 28ste zet van zwart.

Wit staat een loper tegen een pionnetje voor. Ik speelde 29: a4. Een minderheidsaanval is maar zelden verkeerd, maar ik speelde dit toch vooral bij gebrek aan een beter idee. Gelukkig maakt het niets uit.

29: ... De5 30: Tae1 Df6 31: f4 Db6+ 32: Kh1 b4 33: f5 a5 34: Te6 Db7+ 35: Le4 Dc7. Tijdcontrole en nu de genadeslag: 36: Txxg6+ en zwart gaf op. Het is mat na 36: ... Kh8 37: Dxxh6+ Th7 38: DxxTf8++.

HET ACHTSTE

ASSV 2 - Caissa 8: 4-4 03-02-97

1.	R vDeventer	rem	Eric van Tuijl
2.	M Scholuijg	rem	Gabor Lörinczy
3.	N dVries	0-1	Peter van der Werf
4.	T vdStar	rem	Maurice Aué
5.	N Dorenbos	0-1	Jos Titulaer
6.	T Spuyman	1-0	Steven Kuypers
7.	S Pen	rem	Josefien Bruijn
8.	C Nung	1-0	Johan vd Klauw

Caissa 8 - Isolani 3: 1½-6½ 11-03-97

1.	Eric van Tuijl	0-1	F Peetoom
2.	Gabor Lörinczy	rem	P Bishoff
3.	Peter van der Werf	0-1	D Eijk
4.	Maurice Aué	1-0	W Elsenaar
5.	Jaap Tanja	0-1	H Koolhaas
6.	Rick Eckstein	0-1	M Backer
7.	Josefien Bruijn	0-1	H dJonge
8.	Johan vd Klauw	0-1	N Kuipers

Het Achtste

Peter van der Werf

"Wanneer gaan we weer eens met het team een hapje eten voor een match?" Vroeg Josefien toen ik haar een week voor de wedstrijd tegen ASSV aan de telefoon had. Dat leek me wel een leuk idee. We moesten toch op het Centraal Station zijn en de restauratie is iets gemakkelijker te vinden dan de schaakvereniging van de Nederlandse Spoorwegen en is bovendien een ideaal verzamelpunt.

Johan was degene die precies wist waar het speellokaal was. Op een wat duister deel van perron 2-b kwamen we bij een deur, waarboven op een NS blauw bord de afkorting ASSV stond. Je zou er inderdaad zo voorbij lopen. De deur gaf toegang tot een verveloostrappenhuis en de pijlen volgend kwamen we helemaal bovenin op een gang uit. Toen we tenslotte een ruimte betraden waar schaakborden op tafeltjes stonden, wisten we dat we goed zaten. We waren koud binnen of de dame achter de bar vroeg of er een mijnheer van der Werf bij was. Even later had ik Maurice Aué aan de telefoon. Of ik op hem gerekend had, vroeg hij, "ja"

"Je hebt dus geen vervanger voor mij opgeroepen". "Nee ik heb op jou gerekend". "Goed dan kom ik, het is wel een flink eind rijden, maar waarschijnlijk lukt het me wel om voor 9 uur binnen te zijn. Welk perron was het ook weer?". Dat was dus weer een hele zorg minder. Nu nog proberen om het begin van de wedstrijd een beetje uit te stellen. Dat was niet zo moeilijk. Het wedstrijdformulier moest nog worden ingevuld, er lagen geen notatiebiljetten en de klokken waren niet opgewonden. Tegen de tijd dat we konden beginnen was Eric in elk geval ook al binnen en waren we met ons zevenen.

Gelukkig mocht er worden gerookt en in afwachting van mijn tegenstander stak ik er vast een beetje op. Tenslotte kwam er een gepen-

sioneerde NS-er op de lege stoel van Maurice zitten. Dan zou hij tegen zijn eigen teamcaptain moeten spelen. "Nee mijnheer de Vries" werd er geroepen, "u moet aan de overkant zitten". Waarop de behulpzame wedstrijdleider hem naar de andere kant loodste, waar hij tegenover Jos plaatsnam. Maar het bleek toch mijn tegenstander te zijn. In de opening verloor hij al snel een pion, een verwisseling van zetten in de Philidor-verdediging. Maar toen ik dacht het punt snel binnen te halen, vergiste ik mij toch. Hij ging er nog eens goed voor zitten en slaagde erin zich nog lang te verdedigen.

Maurice kwam inderdaad voor 9 uur binnen, zoals hij beloofd had. Hij had zo'n drie kwartier voor de eerste 35 zetten met zwart, maar hij had gelukkig wel een betonmolen meegenomen. Zo rond half elf haalde ik eindelijk het punt binnen. Via een incorrect pionoffer zoals uit de analyse bleek. Hij had ergens de beste verdediging gemist en kwam in het eindspel 2 pionnen tekort.

Ondertussen was Jop ook binnengekomen. De stand was 3½-2½ en Eric, Gabor en Maurice waren nog bezig. Maurice had een gelijkwaardige stelling bereikt, maar stond nog flink in tijd achter. Gabor stond onduidelijk, kon alle kanten op. Eric had voordeel gehad, was dit kwijtgeraakt en was uiteindelijk in een verloren eindspel terechtgekomen. Het enige wat mijn tegenstander hoefde te doen was zijn vrijpion naar a1 te laten lopen. Gelukkig wachtte hij daarmee tot Eric ook een vrijpion had een stuk of 10 zetten later geloof ik. Zo konden ze op dezelfde zet hun vrijpion promoveren. Gabor was intussen een pion achter geraakt, maar wist handig af te wikkelen naar remise.

Tenslotte Maurice. Die had zijn stelling zorgvuldig dichtgemetseld. Zijn tegenstander, die daar niet doorheen kon breken had zijn drie kwartier voorsprong op de klok tenslotte volledig verspeeld. Uiteindelijk ging hij ook akkoord met remise.

UITSLAGEN RONDE 22

G. Rill	rem	K. van de Weide
A. Köhler	Afgeb	M. Leuw
M. Wunnink	1 - 0	H. de Vilder
J. van Steenis	0 - 1	A. Toby
H. Dirks	0 - 1	R. Kikkert
P. Ruhe	0 - 1	H. Schmitz
P. Zonjee	1 - 0	J. Dekker
H. Jolles	1 - 0	P. Melford
E. Osterwald	1 - 0	D. Colmer
E. Beugelink	1 - 0	R. Zijlstra
P. Allaart	0 - 1	W. Moes
S. de Vos	rem	A. van Dinteren
H. Trujillo	rem	A. Bach
E. Leuw	1 - 0	J. van Hulst
J. Mulder	1 - 0	E. Petersma
H. Kuyper	rem	C. Simoons
J. Lienes	0 - 1	B. Wijchgel
A. Wunnink	0 - 1	J. van der Maas
H. van Keulen	0 - 1	P. de Casparis
M. Meijer	rem	J. Hoogenboom
N. Scheps	0 - 1	M. Ligtenberg
J. Poters	0 - 1	W. Kraaij
G. Lörczy	0 - 1	P. Heimans

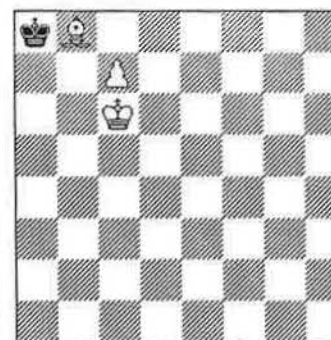
UITSLAGEN RONDE 23

H. Jolles	0 - 1	K. van de Weide
H. Schmitz	0 - 1	M. Leuw
G. Rill	Afgeb	M. Wunnink
R. Kikkert	1 - 0	A. Toby

S. Steemers	0 - 1	P. Zonjee
D. Jansen	rem	H. Uiterwijk
P. Melford	rem	E. Osterwald
P. Ruhe	0 - 1	J. van Steenis
E. Beugelink	0 - 1	J. Selier
H. Dirks	0 - 1	W. Moes
D. Colmer	1 - 0	F. Roes
A. van Dinteren	1 - 0	P. van der Werf
A. Bach	rem	P. Allaart
S. de Vos	0 - 1	H. Trujillo
M. Aue	0 - 1	M. Pos
J. Könst	rem	J. Franssen
C. Simoons	rem	R. Brouwer
E. Leuw	1 - 0	H. Kuyper
J. Mulder	rem	E. van Tuijl
J. van der Maas	0 - 1	L. Oomens
J. Dekker	1 - 0	L. van Staden
B. Wijchgel	1 - 0	J. van Hulst
D. 't Hooft	0 - 1	E. Petersma
A. Wunnink	0 - 1	J. Lienes
J. Tanja	0 - 1	T. Lith
F. Oranje	0 - 1	R. van Slooten
P. de Casparis	1 - 0	M. Meijer
A. Troost	0 - 1	K. Sterrenburg
J. Hoogenboom	1 - 0	G. Lörczy
M. Ligtenberg	rem	H. Cornelissen
M. Klijnkramer	Afgeb	J. van der Klauw
P. Heimans	1 - 0	B. van der Burg
H. van Keulen	0 - 1	W. Kraaij

vervolg op pagina 18

Da Piero's schaakprobleem

Wit speelt en geeft mat in drie zetten. Kunt u ook antwoord geven op de volgende twee vragen?

1. Wat is zwarts laatste zet geweest?
2. Wat is wits laatste zet geweest?

Da Piero: Diverse dagmenu's, 46 zitplaatsen, keuken 7 dagen per week open van 17.00 - 22.30 uur, van Woustraat 69, (020) 664 74 29.

Weet u de oplossing?
Ga dan naar Italiaans specialiteiten restaurant Da Piero in de van Woustraat. Meldt uw goede oplossing en u krijgt na de maaltijd een gratis drankje bij de koffie.

Keizer versus TPR

Jeroen Hoogenboom, Joost van Steenis

Voor de indeling op de dinsdagavond gebruikt Caissa sinds jaar en dag het zogeheten Keizer-systeem. Het doel van dit systeem? Simpel gezegd: het moet ervoor zorgen dat u elke ronde een tegenstander krijgt van ongeveer uw eigen sterkte. Maar gebeurt dit ook?

Het Keizer-systeem is ons lange tijd goed van dienst geweest maar kent een aantal beperkingen. Eén van die beperkingen is: het functioneert niet goed bij groepen die bestaan uit grote aantallen spelers, zoals dat bij Caissa het geval is. Een Caissalid dat aan het *begin* van het seizoen slecht (of weinig) speelt zal merken dat hij niet alleen erg ver terugzakt op de ranglijst, maar *vooral* merkt hij: het kost enorm veel tijd en energie om terug te keren naar de plaats waar hij vandaan kwam en waar hij ongeveer thuishoort. Dit verschijnsel is inherent aan ons tegenwoordige Keizer-systeem. Het gaat ook op voor spelers die in een bepaald seizoen weinig kunnen spelen: men komt dan zó laag op de ranglijst te staan dat het op een gegeven moment de moeite niet meer loont om Caissa nog te bezoeken; de verschillen in speelsterkte zijn te zeer toegenomen. En ga eens na: is het eigenlijk niet vreemd dat een speler vele plaatsen zakt wanneer hij weinig speelt? Hij wordt immers niet zwakker?!

Het komt hier op neer: bij Caissa waaiëren spelers te veel uit over de ranglijst, met het gevolg dat de krachtsverschillen tussen spelers te groot worden. Dit verschijnsel wordt veroorzaakt door de kern van het Keizer-systeem: het werkt met behaalde of verloren *punten*. Bij een overwinning krijgt u de punten van uw tegenstander *ongeacht* zijn sterkte (zijn Elo). En het aantal *punten* dat u hebt vergaard bepaalt uw plaats op de ranglijst.

Is er een systeem denkbaar dat deze nadelen

niet kent? Bestaat er een systeem dat niet werkt op basis van het verdelen van punten? Jazeker, zo'n systeem is denkbaar. Het is gebaseerd op een ontwikkeling die de laatste jaren heeft plaatsgevonden: *een zeer groot aantal schakers is in het bezit gekomen van een Elo-rating*.

Dit houdt het volgende in: we kunnen voor ieder Caissalid, op basis van zijn Elo-rating, na elke ronde zijn TPR berekenen, zijn *Toernooi Prestatie Rating*. Dat doen we trouwens al. Een TPR (lees: de gemiddelde tegenstand plus een bonus wanneer men veel wint) geeft een goed beeld van uw prestaties in de clubcompetitie doordat het gebaseerd is op de *rating* van uw tegenstander en niet op zijn aantal punten. Wanneer u van een speler wint, stijgt uw TPR dus meer of minder naarmate uw tegenstander een hogere of lagere rating heeft. Bij de bepaling van uw TPR is alleen van belang: wie was uw tegenstander, hoe sterk was hij of zij.

Welnu, als een TPR de prestaties van een speler zo goed weergeeft, rijst vanzelf de vraag: is het mogelijk om onze plaats op de ranglijst te laten bepalen door de hoogte van onze TPR? En vervolgens op basis daarvan de ronde-indelingen te maken?

Het antwoord luidt: ja, dat kan. We maken een computerprogramma dat we de volgende opdrachten geven: bereken na elke ronde de TPR van *alle* Caissaleden; zet de hoogste TPR's boven- en de laagste TPR's onderaan de ranglijst; laat elke ronde Caissaleden met een gelijkwaardige TPR tegen elkaar spelen.

Het ligt in onze bedoeling om op de komende ledenvergadering een voorstel in te dienen. Wij willen voorstellen het Keizer-systeem met ingang van het komende seizoen te vervangen door het TPR-systeem. In technisch opzicht is dit geen enkel probleem, de computer maakt de berekeningen. Na een jaar kunnen we het systeem evalueren. Over de de-

tails van ons voorstel vragen wij u om met ons mee te denken. De voordelen die het TPR-systeem biedt zijn indrukwekkend. In grote lijnen komen ze hierop neer: Een stabielere positie op de ranglijst (sterke spelers komen niet onderaan de lijst terecht en sterk gedaalde posities op de lijst kunnen sneller ongedaan gemaakt worden); Een speler behoudt zijn positie op de ranglijst wanneer hij niet speelt (Caissaleden spelen dus óók na een maandenlange afwezigheid tegen gelijkwaardige tegenstanders); De externe competitie kan geheel worden losgekoppeld van de interne. (Aan een speler kan dus gemakkelijker worden gevraagd om door te spelen in remissstelling.);

Nieuwkomers worden bij hun eerste partij ingedeeld op hun rating. Ze staan dus direct op een plaats waar ze daadwerkelijk horen; De eindranglijst kan beter dan nu gebruikt worden bij de plaatsing voor de externe teams. Die lijst is immers een weergave van de werkelijke prestaties van de leden.

Wij zijn ons ervan bewust dat een dergelijk systeem onze houding ten opzichte van de ranglijst zal veranderen. De lijst wordt zuiverder. Daarom willen we de discussie nu vast openen, zodat ieder Caissalid zich een oordeel kan vormen over het nieuwe systeem, om dit oordeel vervolgens in de wandelgangen en op de komende ledenvergadering uit te spreken. We zullen in het volgende Caissanieuws de voordelen van het TPR-systeem nader toelichten, eventueel voorzien van suggesties van uzelf, indien u ze ons wilt aanreiken. Natuurlijk zullen we tevens de nadelen van het TPR-systeem bespreken en aangeven hoe wij die willen ondervangen. Vanzelfsprekend zijn ook hierbij uw opmerkingen welkom, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk. Eén nadeel willen wij vast noemen omdat het nogal in het oog springt: wanneer een kandidaat-clubkampioen denkt dat zijn TPR hoog

genoeg is, hoeft hij niet per se meer te komen, immers, zijn TPR zakt niet wanneer hij niet speelt. Hiervoor zijn verschillende oplossingen te bedenken. We kunnen voorstellen: de kampioen moet een minimaal aantal partijen gespeeld hebben. Of we brengen bij Caissa de zogenaamde *play-off* tot leven: na de laatste ronde strijden de eerste vier geplaatste spelers om het kampioenschap. Dat zou een zeer spannend en door iedereen te volgen slot van de competitie opleveren.

Wat is een TPR?

TPR betekent *Toernooi Prestatie Rating* en geeft de sterkte van iemand aan in een schaaktoernooi, gebaseerd op de Elo-rating. Steeds meer schakers krijgen een Elo, een getal dat op een statistische manier wordt vastgesteld en dat de sterkte aangeeft van de speler. Een Elo van 1500 wil zeggen dat als u een match van 10 partijen speelt tegen een ratinghouder van 1650, dat dan van u verwacht wordt dat u die match met 7-3 verliest. Men wint dus tegen deze sterkere tegenstander 3 op de 10 partijen. Als een ratinghouder van 1500 speelt tegen iemand met een Elo van 1200, dan is de verwachting dat hij van de 10 partijen er één verliest en één remise speelt. Iemands Elo stijgt als men partijen wint of remise speelt tegen sterkeren, een Elo daalt wanneer men partijen verliest of remise speelt tegen zwakkeren.

De Elo is gebaseerd op alle geregistreerde partijen in iemands leven, de TPR op de meest recente partijen in bijvoorbeeld een toernooi of een clubcompetitie. Het is in zekere zin een maat voor iemands stijgende (of dalende) sterkte.

Prof. Van Hulst doceert

Conflicten

Elke sport kent zijn conflicten, of het nu voetbal of tennis is, schaken of wielrennen, conflicten horen er blikbaar bij. Zo kijk ik graag op de TV naar tenniswedstrijden; maar geregeld zijn er de conflicten of een bal nu in of uit is. En natuurlijk is altijd de scheidsrechter de schuldige.

Ieder kent de spreuk: sport verbreedert; maar menigmaal luidt de vertaling daarvan: sport verloedert. En bekend en berucht is de uitspraak van Rinus Michels: voetbal is oorlog; maar wie naar het NOS-journaal kijkt, komt al snel tot de ontdekking dat oorlog geen voetbal is. Ook de schaaksport kent helaas zijn conflicten, meestal van niet al te ernstige aard; toch worden door een conflictsituatie grootmeesters soms jarenlang elkaars vijanden.

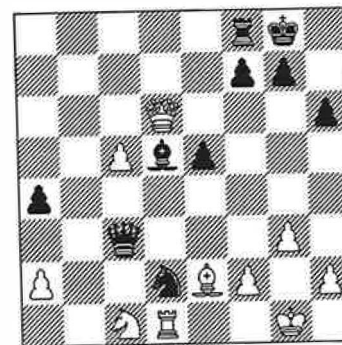
Vandaag wil ik een schaakconflict aan de vergetelheid ontrukken, omdat de betekenis daarvan een typisch politieke achtergrond heeft.

In 1982 vond in het zuiden van de Sovjet-Unie een toernooi plaats om het kampioenschap voor dames. Daaraan nam ook deel Achsaroemova, beter bekend onder de naam mevrouw Gulko. U weet natuurlijk dat Gulko tot de wereldklasse behoorde; hij was de Angstgegners van Kasparov. Nu waren Gulko en zijn vrouw lastige staatsburgers met duidelijk dissidente neigingen. Nu speelde mevrouw Gulko tegen Ioseliani; zij kwam erg goed te staan en op de 38ste zet ging Ioseliani door haar vlag. De wedstrijdleader verklaarde

de partij gewonnen voor mevrouw Gulko. Haar tegenstandster protesteerde omdat volgens haar de klok defect was; de wedstrijdleader wees het protest af. Maar Ioseliani zocht het "hogerop". Ze belde het partijbureau in Moskou en vroeg naar de afdeling sportzaken; via deze afdeling naar schaakzaken. Ze legde het conflict aan de "schaakambtenaar" voor, en toen deze vernam wie haar tegenstandster was, belde hij onmiddellijk de wedstrijdleader; deze werd gesommeerd de partij te hervatten op de 38ste zet! Natuurlijk ging de arbiter door de knieën. Maar Achsaroemova niet! Ze weigerde verder te spelen en moest daarom een nul incasseren, waardoor Ioseliani de titel won. Het echtpaar Gulko emigreerde naar Amerika. Dat Ioseliani echt wel een sterk speelster was, heeft zij herhaaldelijk in toernooien bewezen. Ik neem haar partij over uit de kandidaten-match 1980, waarin zij met zwart Gaprindasjvili versloeg.

1. d2-d4, Pg8-f6 2. c2-c4, e7-e6 3. Pg1-f3, c7-c5 4. g2-g3, c5xd4 5. Pf3xd4, Dd8-a5+ 6. Pb1-c3, Lf8-b4 7. Dd1-d3, Pf6-e4! 8. Pd4-b3, Da5-f5 9. Dd3-e3, Pe4xc3 10. b2xc3, Lb4-e7 11. Lf1-g2, d7-d6 12. 0-0, 0-0 13. Lc1-a3, Pb8-d7 14. De3-d3, Df5-h5 15. La3xd6, Le7xd6 16. Dd3xd6, Dh5xe2 17. c4-c5, Pd7-e5 18. Pb3-d4, De2-h5 19. Tf1-e1, Pe5-c4 20. Dd6-c7, e6-e5 21. Pd4-b3, a7-a5 22. Lg2-d5, Lc8-e6 23. Ta1-d1, a5-a4 24. Pb3-c1, Ta8-d8 25. Ld5-f3!, Td8xd1 26. Lf3xd1, Dh5-g5 27. Ld1-

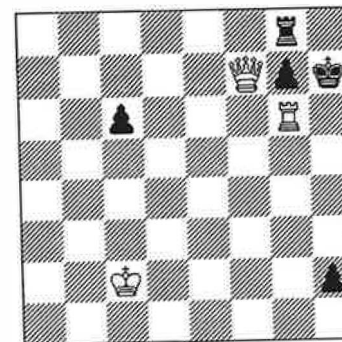
f3, Dg5-d2 28. Te1-d1, Dd2xc3 29. Dc7xb7, Pc4-d2 30. Lf3-e2, h7-h6 31. Db7-e7, Le6-d5 32. De7-d6

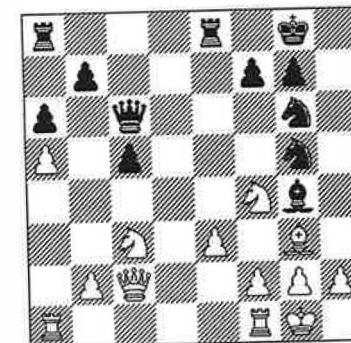
Pd2-f3+ 33. Le2xf3, Ld5xf3 34. Dd6-d3, Dc3xd3 35. Td1xd3, e5-e4 36. Td3-d4, Tf8-c8 37. Td4xa4, Tc8-d8! Wit geeft op.

Leteens op de wandeling van de zwarte dame die met een bord vol stukken het hele veld doorkruist: Dd8-a5-f5-h5-e2-h5-d2-c3 en d3. Het is te betreuren dat de zwartspeelster die toch over goede talenten beschikt, in een conflict haar toevlucht heeft genomen tot een "politieke oplossing" die natuurlijk geen oplossing is.

Ik eindig met twee interessante daigrammen.

Natuurlijk staat wit gewonnen. Maar hoe forceert wit mat in twee zetten? Dat gaat fraai door de toren naar g1 te spelen! De uitwerking van de varianten laat ik gaarne aan uw schaakintelligentie over.

Wit speelde Pxd6 maar werd door de volgende bom verrast: ...Dxg2; Kxg2 Lf3+ gevolgd door Ph3 mat.

Een mogelijke stelling voor een dissertatie.

Zo langzaam telt Caïssa al enige leden met de doctorstitel. Mocht iemand het plan koesteren ook deze graad te behalen, dan is de volgende stelling het overwegen waard. "Als de sportjournalist van Trouw opmerkt dat de voetbalwedstrijd tussen Feyenoord en PSV op 2 maart 1997 zo saai was als een schaakpartij, dan vraagt deze journalist niet allen om een plaats bij de schaakdebielen maar ook een plaats bij de sportdebielen".

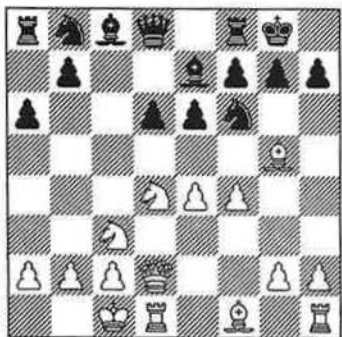
Het middenrif

Leo Oomens

Offeren in het Siciliaans

In de interne competitie kreeg ik, met zwart, tegen Johan van der Maas de volgende stand op het bord:

Zwart aan zet na de 9de zet van wit.

Een normale stand met het kleine zwarte centrum. Speelt zwart nu Pc6, dan hebben we een gewone Scheveningenopstelling. Maar ik had op de 5de zet a6 gespeeld en dat is doorgaans de aanzet tot de Najdorfvariant. Daarbij hoort eventueel niet Pc6, maar Pd7. Door Pd7 verbreek ik echter de verbinding tussen Lc8 en pion e6. Is dat riskant?

Er volgde: 9. ... Pbd7 10. Lc4, Dc7. En nu kon wit de verleiding niet weerstaan: 11. Le6, fe6: 12. Pe6:, met een vorkje op dame en toren. 12. ... Da5 13. Pf8:, Pf8: (met de koning terugslaan was misschien beter).

Wit heeft nu twee lichte stukken ingeleverd in ruil voor de toren en 2 pionnen. Wie staat er nu eigenlijk beter?

Heel lang geleden, ik was nog maar net lid van Caissa, kreeg ik een boek cadeau van de heren Levy en O'Connell. Het heette How to play the

Sicilian defence. Het is een basisboek en hoewel het gebruik maakt van de vervelende Angelsaksische notatie, waardoor je voortdurend moet weten wat er bedoeld wordt met aanduidingen als kingsbishop 4, valt er voor de beginnende clubspeler heel veel uit te leren.

Wel, in dat boek wordt het inslaan op e6 al als een standaardmotief vermeld. Zowel zwart als wit zouden er altijd op bedacht moeten zijn. Maar in de 15 jaar nadien had ik dit nog nooit op het bord gehad. Maar ik meende me te herinneren dat de manoeuvre voor wit alleen zin had wanneer zwart nog niet had gerokeerd.

Thuis even nazoeken: inderdaad, de ruil van lichte stukken tegen toren en pionnen wordt beoordeeld als gunstig voor zwart. Wat wit moet doen, als hij de kans krijgt is niet ruilen, maar offeren. En wel zijn paard. Moet zwart nu terugnemen met fe6:, dan maakt hij zijn koningsstelling toegankelijk, de rokade is bijna niet meer mogelijk en wit heeft dus compensatie genoeg voor het paard. Die dreiging was ik me niet erg bewust, maar als routine speel ik nooit Pbd7 voor ik heb gerokeerd. En die volgorde dank ik toch vooral aan de waarschuwing van Levy en O'Connell.

In de partij maakte Johan het me misschien makkelijker dan had gehoeven. Hij ruilde onmiddellijk zijn zwarte veldenloper in tegen het paard op f6, en dat maakte dat ik alleen maar hoefde te zorgen dat mijn loperpaar op het bord bleef om goed spel te houden.

Het paardoffer op e6 is bepaald niet het enige standaardoffer dat de Siciliaans-spelers kunnen tegenkomen. Wit heeft een nog veel mooier offer op d5. Met het paard op c3 dus. Als zwart nu terugslaat met ed5: dan klapt zijn stelling open. Ook dit geldt alleen wanneer zwart nog niet heeft gerokeerd.

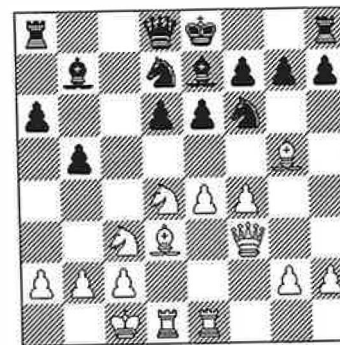
Minder kansrijk is het offer op b5 en wit mag dan ook niet lang hebben gerokeerd, lijkt me. Toch geven Levy en O'Connell hiervan juist een voorbeeld van een partij waarin wit wel lang heeft gerokeerd!

Tegenover het witte offergeweld heeft zwart ook

iets aan te bieden: hij kan over de halfopen c-lijn zijn toren geven in ruil voor het paard op c3. Dit heeft alleen zin wanneer wit lang heeft gerokeerd. Het maakt de pion op a2 kwetsbaar voor de zwarte dame.

Voor wie schaakt omdat het leuk is en dus niet alleen op veiligheid uit is, maar ook op risico's, zijn zulke offers het zout in de pap. Het mooiste offer in het boek van Levy en O'Connell komt op naam van Velimirovic. Deze partij tegen Ljubojevic (1972) heeft me er voorgoed van overtuigd dat schaken minstens zo leuk kan zijn als voetballen. Elke keer dat ik deze partij bekijk, heb ik daar meer lol aan dan aan Atletico-Ajax.

Daar gaan we:

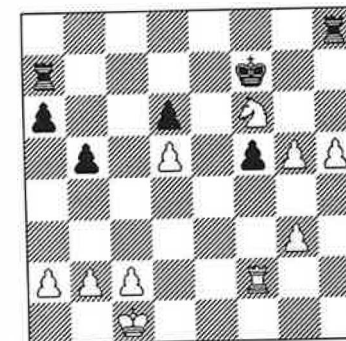
Er zijn 11 zetten gespeeld. Wit aan zet.

Zowel wit als zwart heeft alleen nog standaardzetten gedaan. Wel kun je zeggen dat zwart daarbij een riskante keus heeft gemaakt. In plaats van te rokeren heeft hij 4 zetten gespeeld (Pbd7, Dc7 en b5 gevolgd door Lb7) die allemaal proberen te verhinderen dat wit de pion op e4 opspeelt naar e5. Wit heeft door zijn toren op e1 te posteren, en niet op f1, aangegeven dat hij inderdaad iets op de e-lijn van plan is.

Er valt nog iets te zien. De zwarte positie kan precies in 11 zetten worden bereikt. Voor de witte positie geldt dat niet: daarvoor zouden 10 zetten voldoende zijn geweest. Eén stuk moet twee keer hebben bewogen. Voor de hand ligt dat de loper op d3 eerst naar c4 was gegaan en

daar door b5 is verdreven (maar waarom dan niet naar b3?). De andere mogelijkheid is dat de toren op e1 eerst op f1 heeft gestaan.

Wat leert dit nu: wit heeft een tempo gegeven, maar zwart heeft daarvan niet geprofiteerd door te rokeren. Het lijkt erop dat zwarts laatste zet Lb7 was. Was er een bezwaar tegen rokeren? Velimirovic straft dat op vreselijke wijze af! Er volgde: 12. Pd5! (het standaardoffer) 12. ... Pd5: (durft niet met de pion te slaan). 13. ed5:, Lg5: 14. Te6:+ (Whamm! heerlijk!) 14. ... fe6: 15. Pe6: (Levy en O'Connell geven hier een uitroepeteken, maar daarvoor is deze tussenzet m.i. te veel voor de hand liggend. Maar Velimirovic toont zich wel bestand tegen de verleiding van onmiddellijk 15: Dh5+) 15. ... Da5 16. Dh5+, g6 17. Dg5:, Tg8 18. Td2, Pf8 19. Pf8:, Dd8 20. Ph7: (koelbloedig!) 20. ... Dg5: 21. fg5:, Kf7 22. Pf6, Th8 23. g3, Lc8 24. h4, Lf5 25. Lf5: (was het aanbieden van die ruil wel verstandig van zwart? Vermoedelijk had Ljubojevic hier al geen hoop meer.) 25. ... gf5: 26. h5, Ta7 27. Tf2 en Ljubojevic had er geen zin meer in. In de slotstand staat wit nog steeds een kwaliteit achter:

maar inmiddels wel in ruil voor 3 pionnen en een vierde is onderweg. De aanval van de pionnen op de koningsvleugel is onstuitbaar. Vergeleken bij deze partij zijn de offers die ik zelf wel eens durf te brengen, maar kinderachtig. Dit is grote-mensen-schaak.

Standen externe competitie

KNSB tweede klasse A

1. Lewenborg	7	13	36½
2. Fischer Z 1	7	11	31
3. Caïssa 1	7	10	31
4. Tal 1	7	9	32
5. Unitas 1	7	8	29
6. Haren	7	5	28
7. Amstelveen 2	7	5	25
8. Apeldoorn	7	4	22½
9. Phil/Leeuw 2	7	3	26
10. vBerkel/BSG 2	7	2	16½

KNSB derde klasse A

1. Tal 2	7	12	34
2. Caïssa 2	7	11	34½
3. VAS/ASC 1	7	11	31½
4. Grasmatt 1	7	10	35
5. Unitas 2	7	6	28½
6. O en O Kampen	7	6	28
7. Groningen 3	7	6	27
8. Amersfoort 2	7	5	26
9. ZSG	7	3	19½
10. Phil/Leeuw 3	7	0	16

SGA promotieklasse

1. DOS A'dam 2	6	10	29
2. Caïssa 3	6	9	24½
3. Amstel 1	6	7	28
4. Raadsheer 1	6	7	24½
5. Probleem 1	6	6	24
6. Isolani 1	6	5	25½
7. Euwe 3	6	4	20½
8. Probleem 2	6	0	16

SGA tweede klasse D

1. Caïssa 4	5	9	23
2. ODI 1	5	7	21½
3. Fischer Z 2	5	6	23½
4. Es '80 1	5	6	22
5. Isolani 2	5	4	19
6. KLM/Pegasus 1	5	3	18½
7. VKVC 1	5	3	17
8. DCG 3	5	2	15½

SGA tweede klasse A

1. Abcoude 1	6	10	26½
2. Tal 5	6	7	25
3. Caïssa 5	6	6	25½
4. Amstelveen 5	6	6	24
5. Nieuwendam 3	6	6	23½
6. Euwe 6	6	6	23½
7. VAS/ASC 3	6	5	23½
8. DCG 5	6	2	20½

SGA tweede klasse C

1. Pion 2	5	8	22
2. Raadsheer 3	5	7	25
3. Es '80 2	5	6	23½
4. Probleem 3	5	6	19½
5. Grasmatt 3	5	4	18
6. TOZ 1	5	4	17
7. Caïssa 6	6	4	21
8. Amstelveen 6	6	3	22

SGA derde klasse D

1. Gambit 1	5	10	32
2. VAS/ASC 4	5	8	24
3. Almere 5	5	6	22½
4. Caïssa 7	5	5	20
5. DOS A'dam 5	5	5	19
6. Landsmeer 1	5	4	18
7. ABN/Amro 1	5	2	16½
8. DCG 6	5	0	8

SGA vierde klasse B

1. Pion 4	6	12	29½
2. Isolani 3	6	10	34
3. Grasmatt 6	6	6	25½
4. Probleem 6	6	6	23½
5. Raadsheer 7	6	5	22
6. Caïssa 8	6	4	22
7. ASSV 2	5	3	16
8. Bovenkamer 1	5	0	11½

RANGLIJST NA RONDE 26

Pieter Allaart

Pl.	Nr.	Speler	Part	+/-	=/=	-/-	Pnt	Zw	%	G/T	G/S	Elo	Tpr	Kzr	Wrd
1	1	K. van de Weide	17	12	4	1	14	3	82	14	170	2433	2383	3752	220
2	2	M. Leuw	19+3	13	3	3	14½		76	18	154	2124	2201	3730	219
3	4	A. Köhler	20+1	13	4	3	15	+1	75	16	154	2254	2289	3708	218
4	7	M. Wunnink	24+2	13	6	5	16		66	22	131	2078	2131	3524	217
5	11	J. Spreeuw	9+2	6	2	1	7	1	77	16	158	2245	2227	3208	216
6	26	A. Toby	21+1	12	1	8	12½	4	59	16	121	2097	2153	3185	215
7	5	H. de Vilder	23+1	12	3	8	13½		58	15	119	2031	2096	3164	214
8	44	G. Rill	17+1	10	2	5	11		64	15	132	2172	2151	3107	213
9	23	R. Kikkert	10	7	1	2	7½	2	75	20	151	2066	2144	3039	212
10	45	H. Schmitz	20	11	3	6	12½		62	29	119	2035	2070	2928	211
11	62	P. Zonjee	19	11	1	7	11½	1	60	41	108	1712	1878	2820	210
12	6	H. Jolles	15	9	2	4	10	+1	66	27	128	2213	2168	2815	209
13	41	D. Jansen	14	9	1	4	9½		67	33	126	1714	1829	2775	208
14	10	W. Fokkink	11+1	7	2	2	8		72	31	137	2083	2118	2758	207
15	9	E. Osterwald	22	10	3	9	11½	+2	52	20	105	2013	1966	2739	206
16	15	J. van Steenis	26	12	2	12	13	2	50	19	101	2031	1991	2724	205
17	32	P. Ruhe	24+1	10	5	9	12½	+1	52	23	103	1807	1893	2716	204
18	31	P. Melford	24	10	5	9	12½		52	24	102	2000	1975	2683	203
19	123	E. Beugelink	16	10	1	5	10½		65	45	114	1900	1896	2679	202
20	67	W. Moes	13+2	8		5	8	1	61	25	120	1766	2001	2649	201
21	104	H. Uiterwijk	16+2	9	2	5	10		62	40	112	1780	1889	2621	200
22	65	M. Nieuwenhuis	7	5	2		6	+1	85	27	165	1799	2101	2609	199
23	17	D. Colmer	13	8		5	8	1	61	27	118	1792	1958	2595	198
24	30	H. Dirks	16	7	4	5	9	+2	56	24	110	1780	1900	2580	197
25	51	J. Kalma	17	9	3	5	10½	1	61	42	109	1645	1894	2565	196
26	29	A. van Dinteren	20	9	5	6	11½	+2	57	44	101	1787	1847	2537	195
27	27	A. Bach	22	10	4	8	12		54	45	95	1790	1787	2499	194
28	12	N. Narings	14	8	1	5	8½		60	34	112	2137	2024	2439	193
29	59	P. Allaart	21	8	4	9	10	1	47	43	84	1848	1725	2432	192
30	46	F. Roes	16	7	5	4	9½	2	59	47	103	1756	1795	2424	191
31	18	S. de Vos	24	11	1	12	11½		47	31	89	1951	1768	2404	190
32	14	H. Trujillo	21	12	2	7	13	1	61	58	99	1798	1854	2387	189
33	33	M. Pos	6+2	5		1	5		83	53	139	1781	1994	2350	188
34	71	S. Steemers	22	9	4	9	11		50	38	92	1652	1726	2307	187
35	48	J. Franssen	21	9	4	8	11	+1	52	48	90	1787	1747	2249	186
36	16	P. Schipper	16	8	1	7	8½		53	43	94	1963	1807	2242	185
37	140	R. Brouwer	3	1	1	1	1½	1	50	42	90	2000	1701	2211	184
38	42	E. Leuw	24	9	7	8	12½		52	55	86	1675	1730	2197	183
39	36	J. Mulder	19	9	5	5	11½	+1	60	66	93	1900	1780	2185	182
40	64	W. de Kruiff	18	8	1	9	8½		47	31	89	1700	1717	2177	181
41	79	L. Oomens	23	11	3	9	12½	+1	54	68	83	1540	1510	2165	180
42	77	T. Weijers	12	4	5	3	6½	+2	54	38	99	1876	1789	2144	179

Pl.	Nr.	Speler	Part	+/+	=/=	-/-	Pnt	Zw	%	G/T	G/S	Elo	Tpr	Kzr	Wrd
43	136	C. Simoons	8	3	3	2	4½	+2	56	58	91	1700	1780	2141	178
44	122	R. Zijlstra	19	8	1	10	8½	+1	44	28	85	1800	1851	2127	177
45	13	J. Dekker	20+1	8		12	8	+1	40	36	74	1768	1716	2090	176
46	43	M. Aue	16	6	4	6	8		50	50	86	1635	1583	2090	175
47	24	B. Wijchgel	12	6	2	4	7	+2	58	60	93	1830	1787	2085	174
48	25	E. Petersma	18	8	3	7	9½	2	52	55	86	1778	1825	2076	173
49	142	A. Nusink	2	1		1	1		50	51	85	1850	1706	2041	172
50	55	J. Konst	22+1	7	4	11	9	+1	40	42	72	1587	1673	2037	171
51	3	A. Lont	7	4	1	2	4½	1	64	41	115	2246	2045	2035	170
52	68	H. Ruiz	7	5		2	5	1	71	60	114	1700	1883	2013	169
53	47	A. van de Woestijne	9	4	1	4	4½	+1	50	20	101	1968	1984	2005	168
54	50	J. Lienes	13+1	6	2	5	7		53	58	86	1800	1690	1981	167
55	54	J. van Hulst	18	6	5	7	8½	2	47	52	79	1700	1680	1942	166
56	73	P. van der Werf	19+3	7	3	9	8½	2	44	58	72	1500	1599	1925	165
57	21	R. van het Kaar	4	3		1	3	+2	75	37	138	2170	2266	1902	164
58	72	E. van Tuijl	21+1	7	2	12	8		38	39	69	1348	1479	1891	163
59	58	N. de Rijk	14	5	2	7	6		42	36	78	1741	1798	1871	162
60	120	J. van der Maas	24	9	5	10	11½	+2	47	61	75	1700	1616	1869	161
61	53	T. Lith	14+1	6	1	7	6½	+1	46	46	81	1623	1607	1863	160
62	76	R. van Slooten	9	3	4	2	5	1	55	60	89	1700	1704	1840	159
63	92	P. de Casparis	13+2	7	1	5	7½	1	57	70	86	1712	1686	1812	158
64	88	F. Oranje	21	7	1	13	7½	1	35	60	56	1553	1364	1786	157
65	126	N. Kruijt	4	3		1	3		75	50	128	1750	1956	1782	156
66	70	J. Meuleman	11	5	1	5	5½	1	50	62	80	1653	1607	1756	155
67	37	K. Sterrenburg	9	5		4	5	1	55	59	89	1955	1798	1752	154
68	129	L. van Staden	9	5		4	5	1	55	71	83	1650	1656	1743	153
69	82	J. Titulaer	12	5	2	5	6		50	72	75	1575	1590	1728	152
70	52	J. Selier	2	1		1	1		50	23	99	1886	1842	1706	151
71	100	H. Puyker	10	5		5	5		50	63	79	1345	1619	1699	150
72	86	R. J. Schaper	2	2		2			100	81	140	1892	2024	1630	149
73	39	J. Hoogenboom	20	9	1	10	9½	+2	47	76	68	1716	1630	1607	148
74	87	A. Faber	5	3		2	3	1	60	58	98	1652	1796	1601	147
75	38	P. Jonkman	7	1	5	1	3½	+1	50	68	77	1730	1683	1596	146
76	40	A. Troost	13+1	5	1	7	5½		42	70	63	1605	1610	1568	145
77	20	D. 't Hooft	7+1	2	1	4	2½		35	38	64	1900	1803	1553	144
78	118	A. Fichera	15	5	3	7	6½	3	43	66	67	1600	1537	1551	143
79	56	P. Laport	13	5	1	7	5½	1	42	54	70	1521	1617	1537	142
80	131	C. O'Mahony	4	2		2	2		50	85	68	1550	1458	1515	141
81	95	H. Cornelissen	11	2	4	5	4	+1	36	57	59	1510	1484	1512	140
82	19	A. Wunnink	26	7	5	14	9½	+2	36	64	57	1772	1553	1490	139
83	57	H. Kuyper	23	4	7	12	7½	1	32	49	55	1703	1576	1481	138
84	119	M. Ligtenberg	21	6	4	11	8	+1	38	64	60	1500	1544	1474	137
85	89	E. Mastenbroek	4	1	1	2	1½		37	13	77	1887		1438	136
86	128	P. Koefoed	7	1	3	3	2½	+1	35	45	62	1709	1717	1437	135

Pl.	Nr.	Speler	Part	+/+	=/=	-/-	Pnt	Zw	%	G/T	G/S	Elo	Tpr	Kzr	Wrd	
87	106	M. Ligtenstein	3	1		1	1	1½	1	50	55	83	1407	1663	1433	134
88	94	H. de Heer	2	1		1		1½		75	77	108	1716	1728	1402	133
89	84	J. Tanja	20	6		2	12	7		35	77	50	1288	1334	1394	132
90	96	E. Eckstein	14	5		1	8	5½		39	70	59	1325	1490	1378	131
91	66	R. Fritschy	5	2		1	2	2½	1	50	59	81	1648	1589	1371	130
92	78	M. Meijer	11	4		1	6	4½	+3	40	67	62	1651	1645	1341	129
93	99	J. Potters	24	8		1	15	8½		35	73	52	1476	1457	1328	128
94	135	G. Hegde	1	1			1	1	100	128	93	1400	1592	1270	127	
95	143	R. van Hal	+1					+1		45		1800		1264	126	
96	101	M. Klijnkramer	17+1	5		1	11	5½		32	79	45	1355	1393	1256	125
97	130	A. Smulders	5	2			3	2	+1	40	91	52	1400	1365	1212	124
98	116	S. Kuypers	20	6		1	13	6½		32	71	48	1200	1257	1209	123
99	75	G. Lörcinzy	21	5		4	12	7	1	33	74	49	1489	1327	1207	122
100	113	P. Heimans	17	7			10	7	+1	41	85	56	1350	1377	1185	121
101	98	W. Cornelissen	9	2		1	6	2½	1	27	57	44	1699	1445	1178	120
102	93	G. Sylbing	3	1			2	1	+1	33	95	42	1594	1295	1167	119
103	91	B. van der Meer	5	1		1	3	1½	1	30	52	51	1500	1502	1135	118
104	8	R. Lith										2050		1131	117	
105	22	A. de Feijter										2043		1130	116	
106	28	T. Marioneaux										1828		1103	115	
107	34	B. Manuri										1926		1102	114	
108	49	J. Smit										1834		1101	113	
109	60	H. Holl										2037		1074	112	
110	61	B. Pel										2096		1073	111	
111	69	R. van Leeuwen										1700		1072	110	
112	81	J. Algra										1943		1045	109	
113	83	H.J. van Vliet										1639		1044	108	
114	85	M. Mol										1400		1043	107	
115	125	W. Kraaij	19+1	5		1	13	5½		28	85	38	1200	1245	1025	106
116	90	J. Hania										1650		1015	105	
117	97	J. de Wilde										1600		1014	104	
118	114	D. Pront										1200		987	103	
119	144	F. Wijnen	1				1		1	38		1700	1276	952	102	
120	145	A. Molloy	1				1		1	76		1700	1196	951	101	
121	137	M. Gitzels	1				1		+1	128		1000	800	925	100	
122	138	J. van Rixel	1				1		+1	92		1700	1244	924	99	
123	139	N. Scheps	1				1		+1	84		1500	1100	923	98	
124	141	B. van der Burg	1				1		1	100		1400	944	897	97	
125	111	J. Bruijn	12	2			10	2	2	16	74	24	1177	1094	801	96
126	107	L. Affourtit	4				4		2	83		1200	930	799	95	
127	117	H. van Keulen	21	4		1	16	4½	+1	21	88	28	1083	1115	768	94
128	115	J. van der Klauw	24+1	4		1	19	4½	1	18	85	24	1197	1150	672	93

Commentaar op de stand

Bert Wijchgel

UITSLAGEN RONDE 24

M. Leuw	rem	R. Kikkert
M. Wunnink	Afgeb	J. Spreeuw
H. Jolles	1 - 0	H. de Vilder
E. Osterwald	0 - 1	G. Rill
P. Ruhe	1 - 0	P. Melford
J. Könst	0 - 1	E. Beugelink
A. van Dinteren	1 - 0	D. Colmer
M. Pos	1 - 0	A. Nusink
R. Brouwer	1 - 0	E. van Tuijl
B. Wijchgel	rem	J. Mulder
L. Oomens	1 - 0	T. Lith
J. Dekker	1 - 0	H. Puyker
M. Ligtenberg	0 - 1	M. Aue
H. Kuyper	0 - 1	P. de Casparis
P. Laport	1 - 0	M. Klijnkramer
J. Tanja	0 - 1	E. Eckstein
J. Potters	1 - 0	J. van der Klauw
W. Kraaij	1 - 0	G. Lörinczy

UITSLAGEN RONDE 25

M. Leuw	0 - 1	G. Rill
A. Köhler	1 - 0	H. Jolles
R. Kikkert	1 - 0	M. Wunnink
H. de Vilder	Afgeb	A. Toby
A. van Dinteren	0 - 1	E. Osterwald
J. van Steenis	0 - 1	W. Moes
H. Uiterwijk	Afgeb	P. Ruhe
P. Melford	1 - 0	E. Beugelink
H. Dirks	1 - 0	R. Brouwer
J. Selier	0 - 1	A. Bach
J. Franssen	0 - 1	P. Allaart
S. Steemers	0 - 1	S. de Vos
M. Pos	Afgeb	J. Könst
E. Leuw	1 - 0	F. Wijnen
F. Oranje	0 - 1	T. Weijers
R. van Hal	Afgeb	J. Dekker
B. Wijchgel	0 - 1	J. Lienes
H. Puyker	0 - 1	E. Petersma
A. Nusink	1 - 0	L. van Staden
H. Kuyper	0 - 1	H. Ruiz
R. van Slooten	0 - 1	J. van Hulst
J. van der Maas	1 - 0	J. Potters
W. Kraaij	0 - 1	K. Sterrenburg
A. Wunnink	0 - 1	J. Hoogenboom
A. Troost	1 - 0	A. Molloy
M. Meijer	1 - 0	H. van Keulen

UITSLAGEN RONDE 26

K. van de Weide	1 - 0	R. Kikkert
P. Ruhe	0 - 1	M. Leuw
E. Osterwald	0 - 1	A. Köhler
M. Wunnink	1 - 0	A. Toby
H. de Vilder	1 - 0	J. van Steenis
P. Zonjee	1 - 0	P. Melford
E. Beugelink	1 - 0	S. de Vos
H. Dirks	rem	M. Niewenhuis
B. Wijchgel	0 - 1	A. Bach
J. Franssen	1 - 0	H. Trujillo
R. Zijlstra	0 - 1	M. Pos
J. Dekker	0 - 1	S. Steemers
C. Simoons	rem	J. Mulder
P. van der Werf	0 - 1	M. Aue
E. van Tuijl	0 - 1	E. Petersma
J. Meuleman	0 - 1	H. Ruiz
J. van Hulst	1 - 0	F. Oranje
J. van der Maas	1 - 0	A. Troost
J. Hoogenboom	1 - 0	E. Eckstein
M. Klijnkramer	0 - 1	A. Wunnink
J. Potters	1 - 0	P. Heimans
S. Kuypers	1 - 0	J. van der Klauw

Daar André Bach het te druk heeft met het achterna lopen van vrouwen en nadat John Könst bot had gevangen bij 126 van de 128 leden om alsjeblieft commentaar te leveren op de stand van maart in C.N., kwam hij uiteindelijk toch maar weer bij Bert W. terecht. Een nieuw lid, de pas uit China gekomen heer Lum-Pi-Ja was de enige die bereid was ook een stukje te schrijven; dat hij alleen Chinees kan schrijven was voor de redacteur geen probleem daar toch geen kip het commentaar leest. Maar hoe laat je de computer Chinese lettertekens maken? Dan in hemelsnaam maar Bert vragen, ook al slaat die ook maar alleen wartaal uit. Afgelopen dinsdag liet Leo Oomens zich ontvallen dat vooral de wat minder sterke schakers op dinsdag verzaken. De eerste 18 spelers zijn op Spreeuw en Fokkink na, zeer trouwe dinsdagavond gangers. Leuw, Köhler 21 part Wunnink zelfs alle 26 partijen, Toby 22x en De Vilder 24x. Dat bewijs dat de top van Caissa er wel zin in heeft. Dit in tegenstelling tot andere clubs waar de top alleen extern speelt.

Bij Karel van der Weide moet ik erop wijzen dat hij de hoogste Elorating bezit ooit van alle Caissa spelers. Nog nooit is er een Caissa speler geweest met een Elo van 2433.

Albert Toby vertelde mij dat als je nu kampioen van Caissa wordt dat toch echt wel wat voorstelt.

Kijkend op de lijst valt mij de naam Zonjee op, op nr. 11, wat doet die man daar? "Ouwe lullen moeten zich niet zo uitsloven!", zou Jeroen zeggen. Boze tongen beweren dat Pim volgend jaar in het eerste team wil spelen om zo de mid-life crisis te boven te komen. Frans Oranje, ook zo'n die-hard van Caissa, reeds dertig jaar lid, weet beter zijn plaats. Begon-

nen in 1967 op plaats nummer 94, schuift elk jaar behoedzaam een plaats op, nu op 64. Dat kan nog wat worden in het jaar 2047!

Ex-kampioenen van Caissa, de heren van 't Kaar en Lith moeten van hun vrouwen dinsdagavond thuis blijven. Veel te gevaarlijk op straat op hun leeftijd. Tja, de echte oude garde van Caissa op Zonjee, Uiterwijk en Dirks na, laat het echt afweten. De jonkies Leuw, Wunnink, Kikkert, Osterwald en Pos, op Kikkert na echte Caissa jeugd, hebben het roer overgenomen.

Veel kunnen wij verwachten van Michael Wunnink en zijn vriend Pos. Wunnink, 3de op het laatste SGA kampioenschap, net na Rob Hartogh, maakt toch wel de grootste progressie door. Verder valt het hoge opkomstpercentage van onze dames op Jeannet Mulder 19x, Mirjam 18x, Henna van Keulen 21 en Jeanne die zelfs 24 ronden aanwezig was. Een uitzondering alleen was Josefiën Bruin die slechts 12 keer kwam.

Jeannet en Mirjam zijn duidelijk de bubbels in de Caissa-champagne.

Jeannet, vlot gekleed en altijd strijdvast: "Ik haat remises!", altijd bereid om die kerels aan te vallen, die zich vaak in allerlei bochten moeten wringen om zich dat lastige vrouwens van het I Maar ijf te houden. En Mirjam, volgens Jeannet een flirt, wat op haar mannelijke tegenstanders geen indruk maakt, want schakers zijn toch alleen maar op hun eigen spel gefixeerd.

Zou de interne w.l. de lijst niet eens moeten schonen??!

Er staan te veel spelers op die al lang naar Timboektoe zijn geëmigreerd.

Is dit eenmaal gebeurd dan staat die arme Van der Klauw ineens niet meer 128, maar 108. Toch een hele vooruitgang!